

ТОМ III.
ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА
(ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ)

ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
«Детальний план території в межах розміщення земельної ділянки в
с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер
2611092001:22:002:5156,
з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва
закладу громадського харчування»

(РОЗДІЛ «ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА»)

Замовник: Поляницька сільська рада

Директор

Головний архітектор проєкту

Інженер-еколог

Шикман Г. І.

Баланчук Р. Б.

Протас Ю. М.

м. Івано-Франківськ
2026 р.

Зміст

Вступ	3
Методологія здійснення стратегічної екологічної оцінки	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.....	8
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	13
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).....	35
4. Екологічні проблеми, у т.ч. ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.....	43
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у т.ч. пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, та шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.....	47
6. Опис наслідків для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення, у т.ч. вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.....	53
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.....	56
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у т.ч. будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).....	64
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у т.ч. для виконання документа державного планування.....	67
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля та здоров'я населення.....	77
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію.....	77

ВСТУП

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка проекту державного планування (далі – СЕО) – процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби – транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування. СЕО виконується відповідно до вимог ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

МЕТОДОЛОГІЯ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015 р.), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (ухвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії є «інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу

(Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20.03.2018 р. та 10.04.2018 р. підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12.10.2018 р. Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки, який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи повинні проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Відповідно до Наказу № 296 від 10.08.2018 р. Міністерством екології та природних ресурсів України затверджені Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

Відповідно до частини 3 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та частини 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» у складі містобудівної документації звітом про стратегічну екологічну оцінку для проектів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища».

Вимоги до структури та змісту звіту про СЕО, визначені частиною 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Розроблення розділу «Охорона навколишнього природного середовища», який для проектів містобудівної документації є звітом про СЕО, необхідно здійснювати відповідно до вимог ст. 11 ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку», ДСТУ-Н Б В.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації».

Заходи щодо охорони атмосферного повітря необхідно передбачати відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Заходи по охороні водного басейну слід передбачати відповідно до вимог Водного кодексу України, Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 р. № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 р. № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 р. № 133, ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 р. № 134, ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 10.04.2012 р. № 152.

Формування, збереження та раціональне, невиснажливе використання екологічної мережі регулюється Законами України «Про екологічну мережу

України». Відповідно пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Заходи у сфері управління відходами необхідно здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», серед іншого, щодо:

- повноважень органів виконавчої влади щодо управління відходами (розділ III Закону України «Про управління відходами»);
- вимог щодо управління побутовими відходами (статті 13, 30-33 Закону України «Про управління відходами»);
- прав та обов'язків утворювачів відходів, крім утворювачів відходів домогосподарств (стаття 16 Закону України «Про управління відходами»);
- інвестиційних програм у сфері управління відходами (стаття 36 Закону України «Про управління відходами»);

В процесі розробки звіту зі стратегічної екологічної оцінки необхідно враховувати вимоги наступних законодавчих актів:

- Земельного, Водного кодексів України;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про охорону земель»;
- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закону України «Про управління відходами»;
- Закону України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закону України «Про екологічну мережу України», а також наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», з урахуванням наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10.05.2024 р. № 813 «Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», Рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування та інших актів в даній сфері правового регулювання.
- ДБН Б.2.2-12:2019 (п. 10.8 «Споруди та підприємства для зберігання та обслуговування транспортних засобів»;
- Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, що затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 р. № 173 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 р. за № 379/1404 (далі – ДСП 173-96), п. 8 «Вимоги до охорони навколишнього середовища населених пунктів і зон рекреації».

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення детального плану території (ДПТ) та здійснення СЕО

В рамках проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту «Детальний план території в межах розміщення земельної ділянки в с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування» було складено Заяву про визначення обсягу СЕО.

З метою громадського обговорення проєкту було розміщено Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО проєкту на офіційному веб-сайті виконавчого комітету Поляницької сільської ради Надвірнянського району Івано-Франківської області (<https://polyanytsya.if.ua/>) та до Єдиного реєстру СЕО відомості відповідно до порядку ведення Єдиного реєстру СЕО (<https://eco.gov.ua/>). Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі №08-07-33196-26.

Протягом громадського обговорення Заяви про визначення обсягу СЕО зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

У Звіті про стратегічну екологічну оцінку в повному обсязі враховані зауваження і пропозиції, отримані від органів, зазначених у статті 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» щодо заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (лист від Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської ОДА №1104/03-04 від 15.07.2026 р.).

Методологія проведення СЕО

Методологія ґрунтується на європейському досвіді проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. Порядок здійснення СЕО затверджено відповідно до статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та V розділу Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

Етапами стратегічної екологічної оцінки є:

- 1) визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;
- 2) складання звіту про стратегічну екологічну оцінку;
- 3) проведення громадського обговорення та консультацій у порядку, передбаченому статтями 12 та 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- 4) врахування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій;
- 5) інформування про затвердження документа державного планування;
- 6) моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Стратегічна екологічна оцінка виконана на вимогу Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та у відповідності до вимог наказу Мінприроди України від 10.08.2018 р. № 296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» та містить повний обсяг необхідної інформації згідно з п. 2 ст. 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Нормативно-правова база щодо впливу будівництва на екологію чи екосистеми в Європейському Союзі (ЄС) включає різні документи та закони,

серед яких:

- Директива щодо стратегічної екологічної оцінки (СЕО). Директива СЕО вимагає від держав-членів ЄС оцінювати вплив на навколишнє середовище певних планів і програм, у тому числі тих, що стосуються землекористування та розвитку міст. Він спрямований на інтеграцію екологічних міркувань у процес прийняття стратегічних рішень.

- Директива Європейського Парламенту і Ради 2011/92/ЄС від 13 грудня 2011 року про оцінювання впливу деяких публічних і приватних проектів на довкілля

- Директива про середовище проживання (Директива Ради 92/43/ЄЕС). Ця директива спрямована на захист природних середовищ існування та дикої фауни та флори. Це може мати відношення до будівельних проектів, які можуть вплинути на охоронювані середовища існування або види.

- Водна рамкова директива (ВРД). ВРД встановлює основу для захисту внутрішніх поверхневих вод, перехідних вод, прибережних вод і підземних вод. Можливо, будівельні проекти повинні відповідати його положенням для забезпечення якості води.

- Стратегія ЄС щодо збереження біорізноманіття на 2030 рік. Хоча Стратегія ЄС щодо біорізноманіття сама по собі не є правовим документом, вона окреслює зобов'язання ЄС подолати втрату біорізноманіття. Політика та правила можуть бути розроблені для узгодження з цілями цієї стратегії.

- Регламент будівельних виробів (CPR). Хоча в основному зосереджено на характеристиках будівельних виробів, CPR може опосередковано впливати на вплив будівництва на навколишнє середовище, пропагуючи стійкі та екологічно чисті будівельні матеріали. Конкретні вимоги можуть змінюватися в залежності від характеру та масштабу будівельних проектів.

- Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) є важливим інструментом для інформування про процеси прийняття стратегічних рішень. Ця системна процедура передбачає визначення, опис та оцінку потенційних наслідків впровадження документів державного планування щодо довкілля.

З метою максимально повної оцінки ймовірного впливу на довкілля застосовувалися наступні методи отримання інформації:

- Аналіз статистичних даних, наведених у довідниках та щорічних статистичних збірниках;
- Аналіз динаміки зміни показників;
- Аналіз поточного стану довкілля за висновками регіональної доповіді за 2023 рік та статистичного щорічника;
- Відкриті джерела, зокрема сайти, веб-сторінки тощо.

Отримані дані проаналізовано методами простого порівняння, матричного аналізу та інших. З урахуванням ключових проблем населеного пункту та особливостей запроектованих об'єктів зроблено висновки щодо можливості виконання ДПТ на вказаній ділянці та подано рекомендації щодо вдосконалення плану, висновки щодо можливого впливу на довкілля.

Розділ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Документом державного планування, який проходить процедуру СЕО, в даному випадку є проєкт «Детальний план території в межах розміщення земельної ділянки в с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування».

Містобудівна документація розробляється на територію, яка складається з однієї земельної ділянки приватної власності ТОВ «Буковель» з кадастровими номером 2611092001:22:002:5156 в південній частині села Поляниця. Відповідно до Генерального плану с. Поляниця територія проєктування визначена як «території лижних трас», що відповідає функціональному призначенню 40100.0 «рекреаційно-туристичні території». Існуюче функціональне використання земельної ділянки також визначене як 40100.0 «рекреаційно-туристичні території». Цільове призначення земельної ділянки — 07.01 «Для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення».

Детальний план території розробляється з метою визначення планувальної організації земельної ділянки, встановлення містобудівних умов та обмежень забудови, параметрів розвитку території, вимог до інженерно-транспортної інфраструктури, інженерного забезпечення, благоустрою та озеленення, а також забезпечення раціонального використання земельної ділянки відповідно до вимог чинного законодавства.

Основною метою проєкту є визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування, який функціонально інтегрується у сформовану рекреаційну структуру гірськолижного комплексу.

Основні цілі документа державного планування

Стратегічна екологічна оцінка розроблена для документу державного планування «Детальний план території в межах розміщення земельної ділянки в с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування».

Основою для розроблення зазначеної містобудівної документації є Рішення (витяг) Поляницької сільської ради Надвірнянського району Івано-Франківської області від 07 травня 2026 р. № 1217-65-2026 «Про надання дозволу на розроблення детального плану територій» та завдання замовника.

Проектні рішення прийняті з урахуванням чинного законодавства України у галузі містобудування та вимог державних будівельних норм.

При аналізі факторів, що впливають на сталий розвиток населених пунктів в Поляницькій сільській територіальній громаді, при розробленні містобудівної документації враховані місцеві інтереси, а саме сформовано проектні рішення для будівництва закладу громадського харчування.

Характеристика об'єкту планової діяльності

Зона проектування розташована у південній частині села Поляниця. Відповідно до містобудівної документації, на земельній ділянці площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, що перебуває у приватній власності ТОВ «Буковель», передбачається визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування.

Територія проектування являє собою вільну від капітальної забудови земельну ділянку, розташовану в межах рекреаційної території гірськолижного комплексу.

Функціональне призначення території згідно з Генеральним планом с. Поляниця визначене як «території лижних трас», що відповідає функціональному призначенню 40100.0 «рекреаційно-туристичні території».

Існуюче функціональне використання нанесено по території проектування згідно відомостей ДЗК станом на 2026 рік (на момент прийняття рішення на розроблення ДПТ), та відповідно до Класифікатору видів функціонального використання територій та їх співвідношення з видами цільового призначення земельних ділянок визначено відповідно до Додатку 60 до Порядку ведення Державного земельного кадастру (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1557) як: - 40100.0 «рекреаційно-туристичні території» .

З південної частини від території проектування проходить існуюча лижна траса (траса 1С), яка є елементом інфраструктури гірськолижного комплексу та забезпечує рух відпочивальників у межах рекреаційної території. Вздовж траси проходять існуючі інженерні мережі відображені на топографічній основі.

Зона проектування забезпечена необхідною інженерною інфраструктурою. На картографічній основі відображені існуючі інженерні мережі, зокрема мережі електропостачання та інші комунікації, що забезпечують функціонування об'єкта. Також наявні існуючі очисні споруди з східної сторони від території проектування.

Особливістю території проектування є її розташування безпосередньо в зоні функціонування гірськолижного комплексу та мережі лижних трас. Доступ до території здійснюється переважно за допомогою канатної дороги, а також спеціалізованим транспортом, що використовується для обслуговування гірськолижної інфраструктури та трас.

З північно-західної сторони, на відстані орієнтовно 59 м, розташована земельна ділянка з кадастровим номером 2611092000:22:002:4711, цільове призначення – 09.01 «Для ведення лісового господарства і пов'язаних з ним послуг», категорія земель – землі лісогосподарського призначення. Між зазначеною ділянкою та територією проектування проходить існуюча лижна траса 1С (земельна ділянка з цільовим призначенням 07.01 «Для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення»), яка одночасно виконує функцію протипожежного розриву (бар'єра) між територією проектування та лісовими насадженнями.

Територія характеризується складним гірським рельєфом із вираженим ухилом. Абсолютні відмітки поверхні в межах ділянки змінюються орієнтовно від 1066,5 м у південній частині до 1061,4 м у північній частині, що свідчить про наявність перепаду висот близько 5 м. Горизонталі розташовані досить

щільно, що вказує на значні ухили поверхні та необхідність врахування особливостей рельєфу під час проєктування.

На території наявні окремі елементи інженерної інфраструктури та благоустрою, пов'язані з функціонуванням гірськолижного комплексу.

Існуюча інженерна підготовка території є мінімальною.

Відведення поверхневих вод здійснюється природним шляхом відповідно до існуючого рельєфу місцевості.

У межах ділянки передбачається вертикальне планування території з організацією нормативних ухилів для відведення поверхневих вод від будівлі.

З метою забезпечення стійкості ґрунтів і запобігання зсувним та просадковим явищам передбачаються заходи з укріплення схилів, зокрема озеленення, улаштування підпірних елементів та конструкцій у межах ділянки.

Проектними рішеннями не передбачається прокладання нових інженерних мереж, за винятком передбаченого перенесення існуючої каналізаційної мережі та влаштування підвідних інженерних мереж до проєктованого закладу громадського харчування. Інженерне забезпечення проєктного об'єкта передбачається здійснювати від існуючих інженерних мереж, розташованих у межах та поблизу території проєктування, з прокладанням водопроводу, каналізаційної мережі та кабельної лінії електропостачання від існуючих мереж, а також із виконанням їх модернізації або перенесення для забезпечення надійного підключення проєктованого об'єкта.

Водопостачання об'єкта передбачається здійснювати з урахуванням його функціонального призначення. Питна вода, яка використовується для приготування харчових продуктів, миття кухонного інвентарю, передбачається привозною та повинна відповідати вимогам чинних державних санітарних норм і правил щодо якості питної води.

Технічне водопостачання передбачається забезпечувати від існуючих мереж технічного водопроводу гірськолижного комплексу та використовувати виключно для технічних потреб об'єкта, зокрема для прибирання приміщень, санітарно-технічних потреб, господарського обслуговування та інших процесів, що не потребують використання питної води.

Проектними рішеннями також передбачається встановлення пожежного гідранта на існуючій мережі технічного водопроводу для забезпечення потреб зовнішнього пожежогасіння.

Відповідно до містобудівної документації, система водовідведення буде забезпечена шляхом модернізації, та перенесення частини існуючих каналізаційних мереж які знаходяться зі східної сторони території проєктування.

Електропостачання - передбачається від існуючої електророзподільної мережі яка проходить по території проєктування. Проектними рішеннями передбачається демонтаж частини існуючої кабельної лінії.

Просторово-планувальна композиція території сформована з урахуванням особливостей гірського рельєфу, природних умов та розташування існуючих гірськолижних трас. Композиційним акцентом території є проєктний заклад громадського харчування з терасою, розміщення якого забезпечує функціональний та візуальний взаємозв'язок із гірськолижною

інфраструктурою.

Планувальні рішення враховують розташування існуючих гірськолижних трас, які проходять уздовж південно-західної межі території проєктування та визначають її функціональну організацію.

Композиційним центром є заклад громадського харчування, який виконує допоміжну функцію в структурі рекреаційної інфраструктури комплексу та забезпечує обслуговування відвідувачів безпосередньо на схилі. Основний доступ до об'єкта здійснюється існуючими канатними дорогами, лижними трасами, при цьому будівництво нової дорожньо-транспортної інфраструктури не передбачається.

Проектні рішення не змінюють функціональне призначення земельної ділянки у структурі гірськолижного комплексу. Передбачене нове будівництво спрямоване на підвищення функціональної ефективності та комфортності використання території без зміни її планувальної структури, основних напрямків руху відвідувачів та сформованих рекреаційних зв'язків.

Транспортне обслуговування території має специфічний характер та орієнтоване виключно на потреби рекреаційного використання. Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури для руху індивідуального автомобільного транспорту на території проєктування не передбачається, що обумовлено особливостями гірського рельєфу, функціональним призначенням території та існуючою організацією роботи гірськолижного комплексу.

Проектний заклад громадського харчування виконує допоміжну функцію в структурі рекреаційної інфраструктури та призначений насамперед для короткочасного відпочинку й харчування відвідувачів, які перебувають на схилах гірськолижного комплексу. Розташування об'єкта безпосередньо біля рекреаційних маршрутів дозволяє забезпечити відпочивальників необхідними послугами без переривання основних видів активності та без потреби повернення до нижніх станцій канатних доріг чи центральних зон обслуговування.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки здійснено аналіз відповідності проектних рішень цілям державної екологічної політики, принципам сталого розвитку, вимогам екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, охорони здоров'я населення та збереження природних екосистем.

Таблиця 1.

**Аналіз відповідності проекту ДПТ визначеним цілям
з охорони довкілля та здоров'я населення**

Цілі з охорони довкілля та здоров'я населення	Заходи, передбачені проектом ДПТ
Запобігання забрудненню атмосферного повітря	Використання існуючої інженерної інфраструктури; дотримання технологічної дисципліни під час будівельних робіт; використання справної будівельної техніки; мінімізація пилових викидів; недопущення спалювання відходів та рослинності; озеленення території.

Охорона поверхневих і підземних вод	Організація централізованого або локального водовідведення відповідно до технічних умов; облаштування систем поверхневого водовідведення; недопущення потрапляння господарсько-побутових та зливових стоків у навколишнє природне середовище; запобігання забрудненню ґрунтових і поверхневих вод.
Раціональне використання та охорона земель	Мінімізація площі порушення ґрунтового покриву; благоустрій території; укріплення схилів та запобігання ерозійним процесам; відновлення порушених ділянок після завершення будівельних робіт.
Збереження природних екосистем та ландшафтів	Максимальне збереження існуючих зелених насаджень; проведення благоустрою та озеленення території; врахування природного рельєфу при проєктуванні.
Безпечне управління відходами	Пропонується організація роздільного збирання побутових відходів; облаштування майданчика для контейнерів; укладання договорів із ліцензованими підприємствами щодо вивезення та утилізації відходів; недопущення накопичення відходів на території.
Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	Дотримання вимог пожежної безпеки; забезпечення нормативних під'їздів для спеціальної техніки; улаштування інженерного захисту території; організація поверхневого водовідведення; забезпечення стійкості схилів та безпечної експлуатації об'єкта.
Охорона здоров'я населення	Дотримання санітарно-гігієнічних, екологічних, протипожежних та містобудівних вимог; забезпечення нормативних умов перебування відвідувачів і персоналу; належне водопостачання та водовідведення; благоустрій території.
Збереження історико-культурної спадщини	У разі виявлення під час виконання земляних робіт археологічних або інших об'єктів культурної спадщини – негайне припинення робіт та здійснення заходів відповідно до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини».
Дотримання вимог природоохоронного законодавства	Реалізація проєктних рішень відповідно до вимог законів України у сфері охорони навколишнього природного середовища, земельного, водного, містобудівного та санітарного законодавства; виконання природоохоронних заходів на всіх стадіях будівництва та експлуатації об'єкта.

Зв'язок детального плану з іншими стратегічними програмами та документами державного планування

Детальний план на дану територію розроблено на підставі:

- Рішення (витяг) Поляницької сільської ради Надвірнянського району Івано-Франківської області від 07 травня 2026 р. № 1217-65-2026 «Про надання дозволу на розроблення детального плану територій» ;
- Схема планування території Івано-Франківської області, затверджена рішенням Івано-Франківської обласної ради від 30.06.2017 №548-16/2017;
- Генеральний план с. Поляниця (основне креслення) розроблений ДПУДНДІПМ "ДІПРОМІСТО" імені Ю.М. Білоконя, Київ;
- Інженерно-геодезичні вишукування (топоплан) надані замовником. в 2026 році;
- Інформація про населений пункт.

При розробленні проекту враховані основні рішення Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою КМУ від 05.08.2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки», «Стратегії розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки», «Стратегії розвитку Поляницької територіальної громади на 2024-2030 рр.» та інших стратегій і програм розвитку області і регіону з питань охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна та проектна документація на місцевому рівні, інформація містобудівного, земельного та інших кадастрів, заяви щодо забудови та іншого використання території проектування.

Звіт про СЕО виконано відповідно до листів Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської ОДА №1104/03-04 від 15.07.2026 р. щодо визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки згідно з вимогами Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» з урахуванням ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», та рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування.

Розділ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Загальна характеристика території

Село Поляниця розташоване у межах Карпатського національного природного парку. На захід від села Поляниця, неподалік від гори Довга бере початок Прутець Яблуницький, тече в межах масиву Ґорґани переважно на схід та впадає до Пруту в селі Татарів. На лівій притоці, струмок Богдан, за околицею с. Поляниця розташований водоспад Бóгдан. Відстані: до обласного центру (м. Івано-Франківськ) – 66 км, до районного центру (Надвірна) – 33 км, Яремче – 14 км.

Станом на травень 2025 року, офіційні детальні статистичні дані саме по селу Поляниця (Полянницька територіальна громада, Надвірнянський район, Івано-Франківська область) у відкритих державних джерелах (як Держстат, ОДА, профільні громади) є обмеженими. Проте на основі загальної інформації, доступної з переписів, звітів громад і регіональних особливостей, можна надати узагальнену характеристику.

Населення села Поляниця становить орієнтовно 800-1200 осіб. Площа села Поляниця становить – 238 га.

Зона проектування розташована у південній частині села Поляниця. Відповідно до містобудівної документації, на земельній ділянці площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, що перебуває у приватній власності ТОВ «Буковель», передбачається визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування.

Оцінка стану довкілля

Відповідно до ст. 51 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» при проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому повинні передбачатися вловлювання, знешкодження шкідливих речовин або повна їх ліквідація, відновлення та видалення відходів, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей.

Оцінка здійснюється з урахуванням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, екологічної ємкості даної території, стану навколишнього природного середовища в місці, де планується розміщення об'єктів, екологічних прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу шкідливих факторів та об'єктів на навколишнє природне середовище.

Характеристика поточного стану довкілля сформована на основі загальних даних, що є у відкритому доступі, таких як: «Екологічний паспорт Івано-Франківської області», «Регіональна доповідь про стан навколишнього середовища Івано-Франківської області», статистичної інформації щодо стану навколишнього середовища від ГУ статистики в Івано-Франківській області, даних відповідних ДБН, ДСП, карт та схем і т.д. Кліматична характеристика сформована на основі даних Івано-Франківського обласного центру з гідрометеорології. Характеристика рослинного і тваринного світу, заповідних об'єктів подана за результатами досліджень Карпатського національного природного парку (КНПП) та природного заповідника «Горгани».

Згідно з картографічними даними України «Екологічний стан» (<https://geomap.land.kiev.ua/ecology-13.html>) умови проживання населення в регіоні визначені як помірно сприятливі. Для оцінки екологічних умов проживання населення використано показники територіальної концентрації виробництва, господарської освоєності земель, густоти населення, забруднення

природного середовища, природних умов (ступеня ураженості території несприятливими природно-антропогенними процесами). Територія проектування розташована поза межами зон суттєвих екологічних впливів на навколишнє середовище.

Клімат і мікроклімат

Фізико-географічні умови території є типовими для високогір'я середньоевропейської частини континенту.

Клімат району розташування об'єкту помірно-континентальний. Кліматичні умови формуються під впливом континентальних повітряних мас із сходу і південного сходу і вологими морськими повітряними масами із заходу і південного – заходу.

Опади розподіляються дуже нерівномірно. Вони залежать від висоти місцевості і експозиції схилів. Найбільша кількість опадів випадає в горах на висоті більше 1000 м і становлять 1200-1500 мм на рік, в передгірських територіях випадає 600-700 мм. Найбільше опадів спостерігаються на схилах західної і південно-західної експозиції. Основна частина опадів (70-80 %) випадає в теплу частину року, а зимою – 20-25 % від річної кількості опадів. Середня кількість опадів становить в січні – 41 мм, в липні – 102 мм. Найменша їх кількість припадає на січень, найбільша – на липень.

За даними сніголавинної станції Пожижевська, яка розташована у смт. Ворохта Яремчанської міської ради Івано-Франківської області, дані якої є характерними і для проектної території, метеокліматичні характеристики наступні:

- Коефіцієнт стратифікації атмосфери, $A = 200$;
- Середньорічна температура повітря – $+2,7\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Абсолютний мінімум температури повітря становить $-28,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, спостерігався в січні 1963 року;
- Середня температура повітря найбільш холодного місяця (січень) становить $-6,4\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Середня (із абсолютних мінімумів) мінімальна температура повітря (січень) становить $-18,1\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Абсолютний максимум температури повітря – $+27,6\text{ }^{\circ}\text{C}$, спостерігався в серпні 1998 року;
- Середня температура повітря найбільш теплого місяця (липень) – $+11,2\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Середня (із абсолютних максимумів) максимальна температура повітря (липень) – $+21,4\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Кількість опадів за рік – 1423 мм;
- Добовий максимум опадів – 98 мм, спостерігався в червні 1969 року;
- Середньомісячна відносна вологість повітря найбільш холодного місяця (січень) – 77 %;
- Середньомісячна відносна вологість повітря найбільш теплого місяця (липень) – 79 %.

Кліматичні умови місцевості повністю відповідають високогірній зоні. Це помірно-континентальний клімат з особливостями високогірного. Зима – помірно-холодна з морозами від $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$ до $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$ (в суворі зими температура

опускається до -28 °С). Літо – помірно-тепле, переважно з ясною погодою. Денні температури: +12 °С до +20 °С , рідше спостерігається перевищення цих меж до +27 °С. Літні опади – у вигляді дощів із грозами.

Середньорічна температура складає + 2,7 °С, а часті перезволожені вітри обумовлюють додаткову і навіть надлишкову природну зволоженість з середньорічною кількістю опадів близько 1200-1500 мм/рік.

Відмічається чітка повторюваність переважаючих напрямків вітрів – південно-західні (табл. 2). Швидкість вітрів помірна (близько 3,8-7,8 м/с), іноді сягає до 40 м/с і більше.

Таблиця 2.

Середньо багаторічні значення повторюваності напрямків вітру та штилів (%) згідно з даними сніголавинної станції Пожижевська

Місяць	Напрямок вітру								Штиль
	Пн.	Пн.-Сх.	Сх.	Пд.-Сх.	Пд.	Пд.-Зх.	Зх.	Пн.-Зх.	
січень	1.9	0.9	2.4	3.5	3.5	66.4	15.0	6.4	32.6
лютий	2.5	2.8	3.8	5.0	5.2	63.3	12.5	4.9	33.5
березень	3.0	3.0	5.7	6.4	5.4	59.4	13.0	4.1	34.2
квітень	4.6	5.4	8.5	8.0	8.2	47.4	10.9	7.0	30.1
травень	4.1	7.6	11.5	8.7	7.2	42.8	11.5	6.6	35.4
червень	5.8	5.3	9.2	5.3	3.8	45.5	15.4	9.7	30.8
липень	5.0	6.2	5.9	5.0	4.3	44.4	16.6	12.6	32.2
серпень	5.5	8.1	7.2	4.6	5.4	47.4	13.4	8.4	37.0
вересень	3.3	3.4	5.3	4.7	4.0	55.7	15.3	8.3	28.3
жовтень	2.6	2.5	4.0	5.1	5.4	60.0	13.5	6.9	31.0
листопад	1.6	1.3	2.5	5.0	6.2	67.5	11.2	4.7	27.1
грудень	3.3	0.6	1.7	1.9	5.3	62.0	17.1	8.1	30.9
Рік	3.6	3.9	5.6	5.3	5.3	55.2	13.8	7.3	31.9

Змін у кліматичних та мікрокліматичних параметрах не очікується у випадку не затвердження документу державного планування.

Надра

В області розвідані родовища нафти та газу, озокериту, кам'яної і калійної солей, сірки, сировини для будівельних матеріалів, а також є сприятливі умови для видобування мідноколчеданних та поліметалічних руд, наявні мінеральні води з бальнеологічними властивостями.

Сировинна база області складається з корисних копалин паливно-енергетичного напрямку (газ, нафта, конденсат, торф), сировина для виробництва будівельних матеріалів, підземні води та грязі, гірничо-хімічні корисні копалини (кам'яна, калійна та магнієва солі, карбонатна сировина для вапнування кислих ґрунтів, карбонатна сировина для цукрової промисловості, сірка), гірничорудні корисні копалини.

У межах області відомо 43 родовища вуглеводнів, з яких промисловістю розробляються 32 родовища. До найголовніших родовищ нафти, внесених у реєстр Державного балансу запасів корисних копалин України, віднесені Долинське, Північно-Долинське, Струтинське, Битків-Бабченське.

Область повністю забезпечена розвіданими запасами солі кухонної, цементної сировини, вапняку для випалювання вапна, гіпсу, піщано-гравійних матеріалів, цегельно-черепичної та керамзитової сировини.

Мінеральні води представлені водами без специфічних компонентів, особливості яких визначаються основним іонним складом і загальною

мінералізацією (від малої до міцної розсільної), а також водами – вуглекислими, бромистими, йодованими, з підвищеною температурою. Із родовищ мінеральних вод, що мають затверджені експлуатаційні запаси в області, наявні 14 родовищ.

Моніторинг стану геологічного середовища проводиться Державною службою геології та надр України та державними геологічними підприємствами, що належать до сфери управління Державної служби геології та надр України щодо: підземних вод (ресурси та використання); ендегенних та екзогенних процесів (видові і просторові характеристики, активність прояву); геофізичних полів (фонові та аномальні визначення); геохімічного стану ландшафтів (вміст і поширення природних і техногенних хімічних елементів і сполук).

Протягом 2024 року Державною геологічною службою проведення геологорозвідувальних робіт не фінансувалося, обстеження ділянок розвитку небезпечних геологічних процесів та моніторинг підземних вод ДП «Західукргеологія» не проводилися.

ДП «Західукргеологія» довготривалий час проводяться роботи по моніторингу поширення розвитку інженерно-геологічних процесів та явищ екзогенно-геологічних процесів та явищ, з метою протизсувних заходів в межах західної України, зокрема території Івано-Франківської області. В ході цих робіт ведуться спостереження за ділянками, де виявлені небезпечні екзогенногеологічні процеси, а також кадаструються новоутворені ділянки з розвитком небезпечних екзогенно-геологічних процесів, що дає змогу прогнозувати можливість їх розвитку на території області.

За результатами робіт станом на 01.01.2022 в області зафіксовано 805 зсувних ділянок, 270 селевих потоків і 35 ділянок інтенсивного руслоперетворення. Загальна кількість карстопроявів 1008, площа поверхневих карстопроявів – 682 км².

Якщо проєкт містобудівної документації не буде затверджено, порушення рівноваги надр не очікується.

Геологічне середовище

Тектонічно ділянка робіт належить до складчастої області Карпат (Скибова зона), геоморфологічно розташована в межах складчастого середньогір'я, зовнішніх Горган. Рельєф ділянки гірський. В геологічній будові приймають участь верхньочетвертинні сучасні, нерозчленовані делювіально-колювіальні відклади, змішані глинисто-піщано-грубоуламкові утворення.

В геологічній будові проєктної території виділяються два основні генетичні комплекси порід. Основу утворюють корінні породи Карпатського флішу, складені перешаруванням пісковика, алевроліту і аргіліту палеоген-неогенового віку. Їх верхня частина перекрита породами покривного комплексу порід четвертинного віку. До них належать: елювіальні, делювіальні, колювіальні і пролювіальні відклади. У вузьких річкових долинах зустрічаються річкові алювіальні породи високогірного типу.

Вододільні поверхні утворюють випуклі пологі полонини з окремими вершинами без лісу. Схили приводільних поверхонь мають різну крутизну від незначної (декілька градусів) до досить стрімких (30-40°). Пологі форми

рельєфу обумовлені поширеним покривом четвертинних відкладів, який складений супісками і суглинками буро-жовтого і сірого кольору, від твердих до туго-пластичних, щільних зі значним вмістом грубоуламкового пісковика жовтого кольору, плитчастого. Вниз по розрізу кількість уламкового матеріалу зростає. Потужність покривного комплексу не витримана і становить в залежності від крутизни схилу 0,5-3,5 м.

Річкові тераси невисокі (1-2 м над рівнем води), складені алювіальними відкладами високогірного типу, перекритими супіщано-суглинистими відкладами покривного комплексу та тонким шаром намулу. Алювіальні відклади представлені уламковим матеріалом Карпатського флішу (пісковики буро-жовтий, алевроліт темно-сірий, аргіліт сірий до чорного тонкоплитчастого). Розміри уламків 0,2-0,5 м, а окремі глиби мають в поперечнику декілька метрів. Загальні риси гідромережі району – це глибокі врізи, дуже вузькі майже прямолінійні річкові долини, наявність тільки терас низького рівня (I-III), сильний перепад висот у руслі, активна донна ерозія. Це свідчить про високу неотектонічну активність та вертикальне підняття території.

Важливою геоморфологічною характеристикою проектної території є сильно розвинута мережа стрімких ярів, що активно розвиваються. В більшості з них протікають постійні водотоки, що активізують процеси бокової і донної ерозії. Ширина ярів складає від 10 м до 15-30 м, довжина – понад 50-100 м і більше. Під час танення снігу та зливових дощів процеси ерозії досягають найбільшої активності. Крім цього, на окремих схилах виявлено зародження зсувних процесів (тріщини відриву, посідання поверхні, активні водопрояви у вигляді джерел).

Переважаюче поширення мають породи елювіально-делювіального походження. На вододілах та при вододільних поверхнях залягають елювіальні породи, а на схилах – делювіальні. В них міститься значна кількість уламків корінних порід (флішу) різної величини. Вниз по розрізу кількість уламків і їх розміри зростають. На вододілах потужність покривних відкладів менша, а вниз по схилах закономірно зростає. Біля підніжжя схилів розміщені конуси виносу уламкового матеріалу, що утворюють колювіально-пролювіальні відклади.

Якщо проект містобудівної документації не буде затверджено, геологічні процеси будуть розвиватися у своїх природних умовах – розвиток ярів та зародження зсувних процесів.

Ґрунти

Ґрунтовий покрив є одним з основних компонентів довкілля, що виконує життєво важливі біосферні функції, зокрема на міській території. Ґрунтовий і рослинний покрив у природі утворюють єдину систему. Втрата ґрунтом родючості, його деградація позбавляють рослини екологічних основ їхнього існування. Тому відновлення родючості деградованих ґрунтів – це відновлення природного екологічного балансу територій, порушеного людиною у результаті нераціональної господарської діяльності.

Земельний фонд області складається із земель, що мають різноманітне функціональне використання. Загальна площа земель станом на 01.01.2024 рік складає 1392,7 тис. га, із них сільськогосподарські угіддя – 630,5 тис. га (45,3 %

від загальної площі території області), в тому числі: - рілля – 397,2 тис. га (28,5% від загальної площі території області); - перелоги – 6,8 тис. га (0,5% від загальної площі території області); - багаторічні насадження – 16,3 тис. га (1,17% від загальної площі території області); - сіножаті і пасовища – 210,2 тис. га (15,09% від загальної площі території області). Площа лісів та інших лісовкритих площ складає – 635,7 тис. га (45,65% від загальної площі території області).

На території проектування переважають бурі ґрунти типу: гірсько-лісові (сформовані під лісовою рослинністю). Панівною материнською породою є карпатський пісковиковий фліш.

Бурі гірсько-лісові ґрунти (буроземи) – сформувались на лесоподібних відкладах елювіально-делювіальних щільних порід під лісовою рослинністю в умовах інтенсивного сезонно промивного водного режиму і підвищеної відносної вологості повітря. Тільки на поверхні вони мають буровато-сірий дерново-гумусовий горизонт потужністю 4-20 см. Вміст гумусу в буроземних ґрунтах підвищується із збільшенням абсолютної висоти місцевості і зменшенням теплових ресурсів. Характерним явищем карпатських буроземів являється дуже сильна кислотність ґрунтового розчину, великий вміст обмінного алюмінію і мала кількість обмінно-поглинаючих катіонів.

Території зі складними інженерно-геологічними умовами (наявність ґрунтів з особливими властивостями (просідаючі, здимані та інші) або можливість розвитку небезпечних геологічних процесів (карст, зсувів тощо), а також підроблювані території, сейсмічні райони в межах розроблення проектування – відсутні.

Зміна стану забруднення ґрунтів на планованій території, якщо документ державного планування не буде затверджено, не прогнозується.

Ландшафт

Ландшафтне різноманіття визначається кількістю природних географічних комплексів – ландшафтів, як сукупностей рельєфу, клімату, вод, ґрунтів, об'єктів рослинного й тваринного світу, які знаходяться у складній взаємодії і взаємозумовленості та утворюють однорідну за умовами розвитку і єдину цілісну систему.

Серед сучасних концепцій збереження та відтворення (ренатуралізації) природного середовища, біотичного і ландшафтного різноманіття помітне місце посідає концепція створення екомережі як своєрідної комплексної технології екологічно доцільної консервації земель та відтворення природних властивостей навколишнього середовища. Створення Всеєвропейської екомережі у рамках Всеєвропейської стратегії збереження біотичного і ландшафтного різноманіття (Софія, 1995) на основі поєднання національних, регіональних і місцевих екомереж визнано на сьогодні найбільш перспективним шляхом реалізації одного із принципів сталого розвитку – збереження і поетапне відтворення цілісності природного середовища, біотичного і ландшафтного різноманіття.

Необхідність формування екомережі на території Івано-Франківської області обумовлена порушенням цілісності і структурно-функціональної організації природних ландшафтів внаслідок значного антропогенного і

техногенного навантаження. В результаті їх денатуралізації утворилися антропогенні ландшафти, в яких природні біоценози замінені агроценозами і урбоєкосистемами. Наслідком цього є збіднення біотичного і ландшафтного різноманіття, яке складає основу природних ресурсів і є необхідною умовою формування безпечного середовища життєдіяльності людей.

Проектом передбачається інженерна підготовка території, яка здійснюється з метою поліпшення санітарно-гігієнічних умов та підготовки ділянки для проектної забудови. В основу інженерних заходів закладено принцип максимального збереження існуючого рельєфу і природного ландшафту, з урахуванням архітектурно-планувальних, та санітарно-екологічних вимог.

Зміна ландшафту на планованій території, якщо ДДП не буде затверджено, не прогнозується.

Атмосферне повітря

За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області у 2024 році викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел становили 115,1 тис. т, які в порівнянні з попереднім роком зменшилися на 32,6 тис. тонн.

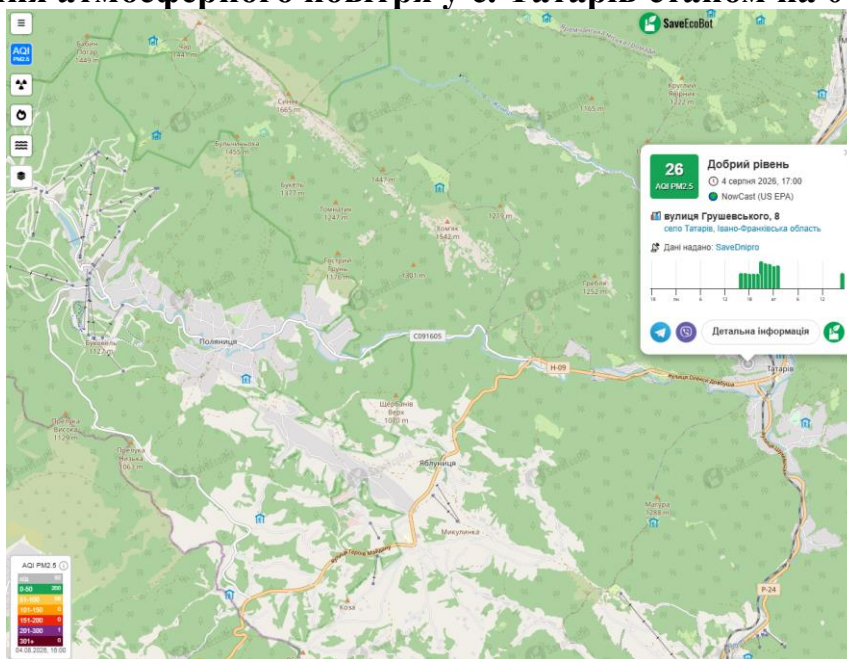
Значний внесок у забруднення атмосферного повітря додає діоксид вуглецю, якого надійшло 7,9 млн. т (на 2,0 млн. т менше порівняно з 2023 роком) – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату.

В межах території проектування відсутні автоматизовані стаціонарні пости спостереження за станом забруднення атмосферного повітря.

Найближча станція моніторингу стану атмосферного повітря розташована у с. Татарів. Індекс якості повітря AQI PM2.5 станом на 04.08.2026 р. вказує на добрий рівень.

Рисунок 1.

Забруднення атмосферного повітря у с. Татарів станом на 04.08.2026 р.

Загальний обсяг викидів забруднюючих речовин у Надвірнянському

районі в 2024 році складав – 3059,8 т.

Основними забруднювачами повітря за видами економічної діяльності продовжують залишатися підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, на які припадає 87,8% загальнообласних викидів, частка добувної промисловості і розроблення кар'єрів складає 4,17%; переробної промисловості – 3,94%; транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 1,71%; сільського, лісового та рибного господарства – 2,022%; решти галузі економіки – менше 1%

Таблиця 3.

Динаміка викидів в атмосферне повітря по Івано-Франківській області

Роки	Всього	У тому числі джерелами	
		стаціонарними	пересувними
2017	198,3	198,3	-
2018	221,4	221,4	-
2019	205,02	205,02	-
2020	178,1	140,4	37,7
2021	210,3	172,4	37,9
2022	152,3	152,3	-
2023	147,7	147,7	-
2024	115,1	115,1	-

* За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області, інформація попередня і може бути уточнена з урахуванням надходження нових даних від респондентів.

У випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено, зміни стану атмосферного повітря не прогнозуються.

Оцінка територій електромагнітного впливу, шуму та радіоактивного забруднення

Впродовж 2024 року за даними ДУ «Івано-Франківський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» та Івано-Франківського обласного центру з гідрометеорології показник радіаційного фону в Івано-Франківській області не перевищував природний радіаційний фон для Прикарпаття в межах 0,32 мкЗв/год.

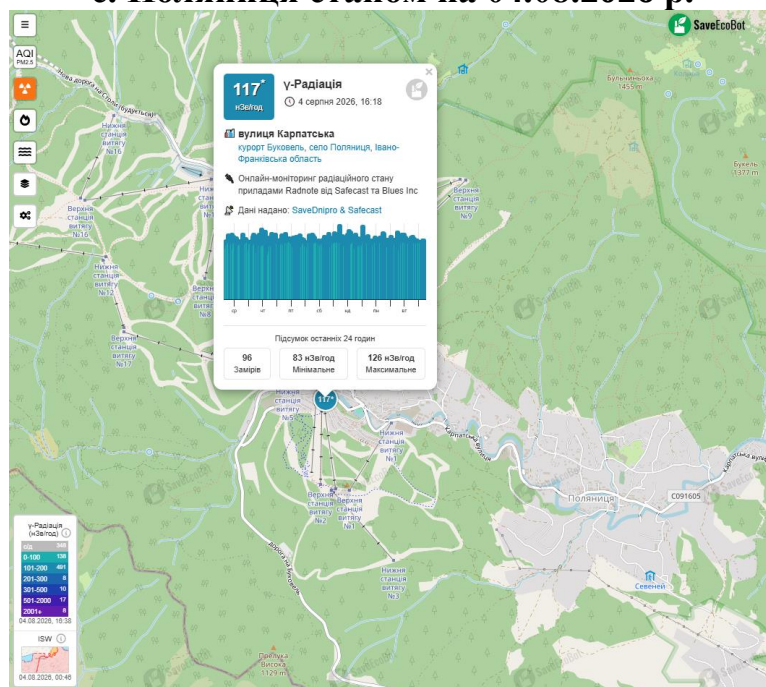
Найближча станція знаходиться в с. Поляниця (рис. 3).

Загальні показники радіоактивного забруднення атмосферного повітря на території області загалом та м. Івано-Франківськ зокрема за 2024 рік не перевищують рівень природного гама-фону, в порівнянні з попереднім роком ці величини суттєво не змінилися.

Зміна стану радіоактивного та електромагнітного забруднення території, якщо ДДП не буде затверджено, не прогнозується.

Загальні показники радіоактивного забруднення атмосферного повітря на території області за 2024 рік не перевищують рівень природного гамма-фону, в порівнянні з попереднім роком ці величини суттєво не змінилися.

Стан радіоактивного забруднення атмосферного повітря на метеостанції с. Поляниця станом на 04.08.2026 р.

Зміна стану радіоактивного та електромагнітного забруднення території, якщо ДДП не буде затверджено, не прогнозується.

Водне середовище

За даними державної статистичної звітності за формою № 2ТП-водгосп (річна) по Івано-Франківській області в 2024 році було забрано із поверхневих водних об'єктів та підземних джерел 63,056 млн. м³ свіжої води, що на 5,724 млн. м³ менше порівняно з 2023 роком.

За даними звітності за формою 2ТП-водгосп (річна) у 2024 році в області використано 52,578 млн. м³ свіжої води, в т. ч. 4,877 млн. м³ з підземних джерел, зокрема в порівнянні з минулим роком збільшився показник використання води підземних джерел на 0,767 млн. м³.

У 2024 році обсяг скиду зворотних вод в поверхневі водні об'єкти області дещо зменшився (на 0,437 млн.м³ в порівнянні з минулим роком) і становив 54,699 млн. м³.

Крім того, у порівнянні з минулим роком зменшився об'єм забруднюючих речовин в складі зворотних вод на 1,476 млн.м³.

Основними галузями, які здійснюють скид зворотних вод у поверхневі водні об'єкти по області є: водопостачання, каналізація та управління відходами – 36,497 млн. м³, переробна промисловість – 11,061 млн. м³ та сільське, лісове і рибне господарства – 4,146 млн. м³, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 1,423 млн. м³, добувна промисловість – 0,016 млн. м³ та інші галузі – 1,556 млн. м³.

На виконання Програми діагностичного та операційного моніторингу у річковому суббасейні Прута на території Івано-Франківської області Наказом Держводагентства «Про впровадження Порядку здійснення державного моніторингу вод» № 7 від 12.01.2024 встановлено щомісячно 7 пунктів моніторингу на 7 масивах поверхневих вод з них:

– на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення встановлено 2 пункти моніторингу;

– на масивах поверхневих вод, які перебувають під ризиком на основі антропогенних впливів на якісний та кількісний стан вод встановлено 5 пунктів моніторингу.

Загальним аналізом лабораторних досліджень, проведених протягом 2024 року встановлено, що у 7 пунктах моніторингу на території Івано-Франківської області в межах річкового суббасейну Прута вміст забруднюючих речовин не перевищує екологічних нормативів якості і масив відповідає I класу хімічного стану – «доброму».

У 2 пунктах моніторингу зафіксовано перевищення екологічних нормативів якості та встановлено II клас хімічного стану – «недосягнення доброго» (р. Прутець-Яблуницький та р. Чорнява).

На відстані орієнтовно 330 м у південному напрямку протікає безіменний струмок.

В таблиці 4 наведено відомості про середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах р. Прут Івано-Франківської області (мг/л) за 2023 рік.

Таблиця 4.

**Середньорічні концентрації речовин в контрольних створах водних об'єктів регіону за 2023 рік
(в одиницях кратності відповідних ГДК) ***

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей													
	Водневий показник (рН)	Розчинений окисен, мгО ₂ /дм ³	Мінералізація, мг/дм ³	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³	ХСК, мгО ₂ /дм ³	Нітроген амонійний, мг/дм ³	Нітроген нітритний, мг/дм ³	Нітроген нітратний, мг/дм ³	Фосфор загальний, мг/дм ³	Завислі речовини, мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³	Залізо загальне, мг/дм ³	Сульфати, мг/дм ³	Хлориди, мг/дм ³
Контрольні створи водного об'єкту господарсько-побутового призначення														
р. Прут, м. Яремче	8,1	11,0	145,2	1,9	11,1	0,29	0,009	0,44	0,02	14,0	0,026	0,08	36,2	14,4
р. Прут, с. Шепарівці	7,9	9,7	257,6	1,6	9,7	0,22	0,01	0,56	0,019	13,7	0,01	0,09	43,4	55,2

Зміна стану поверхневих та підземних вод, якщо ДДП не буде затверджено, не прогнозується.

Рослинний, тваринний світ та біорізноманіття

Флора Івано-Франківської області представлена 1500 видами рослин (30 % рослин України). Є 435 видів хребетних тварин і 280 видів птахів. Сюди належать ендемічні та реліктові, рідкісні та зникаючі види рослин, 126 видів рослин і грибів занесено до Червоної книги України та Європейського Червоного списку, 211 – до Регіонального Червоного списку. На заповідних територіях області охороняється понад 1000 видів рослин, що становить майже 55 % всієї флори Українських Карпат.

На території області нараховується 36 видів представників фауни, які перебувають під загрозою зникнення і занесені до Червоної книги України. Ці види потребують систематичної роботи щодо виявлення місць їхнього перебування, проведення постійного спостереження за станом популяцій та наукових досліджень з метою розробки наукових основ їхньої охорони та відтворення.

Рослинність міської урбоекосистеми несе усі ознаки процесів, що перетворюють фотосферу на трансформовану техногенним впливом природно-антропогенну геосистему.

Цінні зелені насадження на території розроблення детального плану відсутні.

На території проектування також відсутні природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні території озелених та інших відкритих просторів різного призначення.

У разі не затвердження ДПТ суттєвих змін рослинного, тваринного світу та біорізноманіття не прогнозується.

Природно-заповідний фонд

Прийнятий у 2000 році Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» та Закон України «Про екологічну мережу України» є законодавчою основою для організації заходів щодо формування екологічної мережі.

Ця програма є основою оптимізації системи природоохоронних територій та об'єктів природно-заповідного фонду області та об'єднання їх у вигляді складових структурних елементів екомережі з розрізненими ділянками природних та антропогенно трансформованих ландшафтів у єдиний екологічний каркас регіону.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про екологічну мережу України» екомережа – єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України

підлягають особливій охороні. Завданням законодавства про екомережу є регулювання суспільних відносин у сфері формування, збереження та раціонального, невиснажливого використання екомережі як однієї з найважливіших передумов забезпечення сталого, екологічно збалансованого розвитку України, охорони навколишнього природного середовища, задоволення сучасних та перспективних економічних, соціальних, екологічних та інших інтересів суспільства.

Івано-Франківською обласною державною адміністрацією розроблено проєкт схеми регіональної екологічної мережі Івано-Франківської області. В результаті проведеної роботи визначено об'єкти і структурні елементи екомережі області. Загальна площа регіональної екомережі Івано-Франківської області становитиме орієнтовно 806,3 тис. га, у тому числі: макроекокоридори – 502,1 тис. га, базові ключові території національного значення в їх складі – 280,5 тис. га. Решта територій буде представлена природними ядрами та екокоридорами регіонального та локального значення, буферними та відновними територіями.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про екологічну мережу України» включення територій та об'єктів екомережі до відповідних переліків здійснюється на підставі рішень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у порядку, що встановлюється постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1196 «Про затвердження Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі», до повноважень органів місцевого самоврядування належить розроблення місцевих схем екологічної мережі відповідної адміністративно-територіальної одиниці та підготовка клопотань (пропозицій) щодо формування та включення територій до переліків територій та об'єктів екологічної мережі. На даний час вживаються заходи щодо включення до переліків територій та об'єктів екологічної мережі території природно-заповідного фонду і водно-болотних угідь міжнародного значення на території Івано-Франківської області.

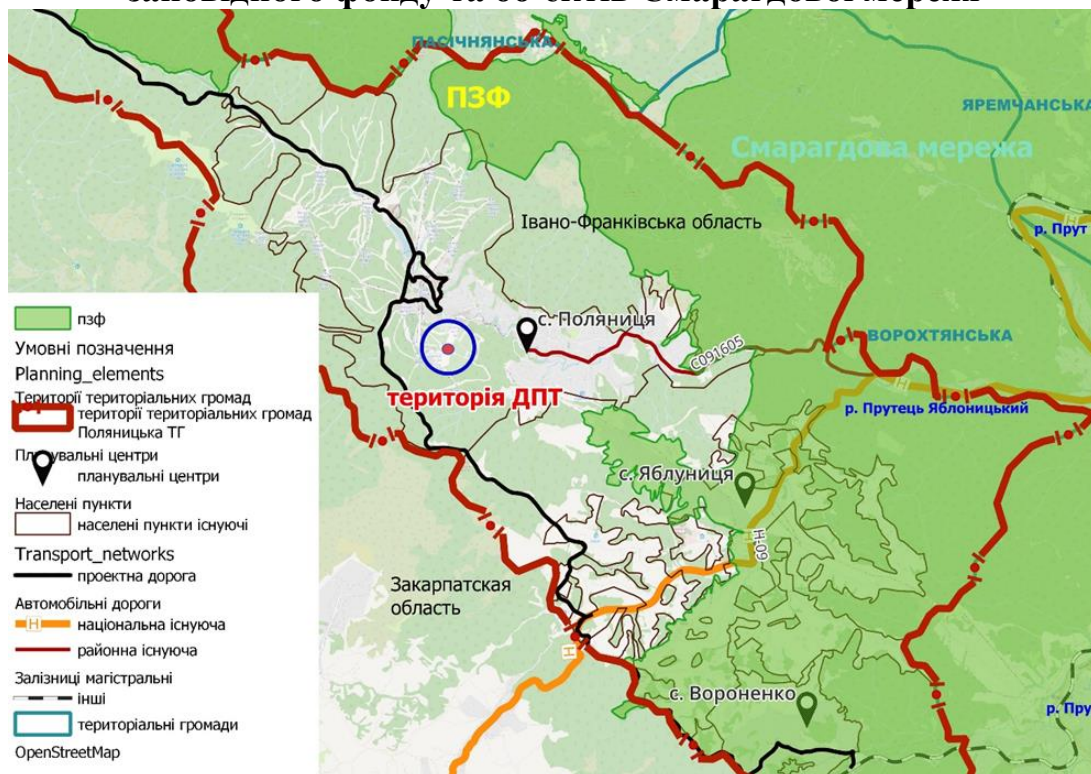
Збереження біотичного і ландшафтного різноманіття шляхом створення нових та вдосконалення існуючих заповідних територій, формування регіональної екологічної мережі є одним з пріоритетних напрямків розвитку заповідної справи в Івано-Франківській області. За даними регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області в 2023 році, природно-заповідний фонд області нараховує 526 територій та об'єктів загальною площею 223,185 тис. га, з них 33 об'єкти загальнодержавного значення, площею 131,6 тис. га і 502 об'єкти місцевого значення, площею 93,560 тис. га, що становить 16,20 % території області.

Відповідно до Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 р. № 926 (із змінами), природоохоронні території та об'єкти – це території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Відповідно до ст. 7 ЗУ «Про природно-заповідний фонд України» на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

Рисунок 3

Розташування території проектування відносно об'єктів природно-заповідного фонду та об'єктів Смарагдової мережі

По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа. Найближчими об'єктами Смарагдової мережі є території Національного природного парку загальнодержавного значення «Карпатський» (Carpathian National Nature Park (SiteCode: UA0000014)), приблизна відстань 3 км. Правові та організаційні засади щодо статусу та порядку ведення господарської діяльності на території Смарагдової мережі, відповідні правові заборони на законодавчому рівні не встановлені.

З північно-західної сторони, на відстані орієнтовно 59 м, розташована земельна ділянка з кадастровим номером 2611092000:22:002:4711, цільове призначення – 09.01 «Для ведення лісового господарства і пов'язаних з ним послуг», категорія земель – землі лісгосподарського призначення. Між зазначеною ділянкою та територією проектування проходить існуюча лижна траса 1С (земельна ділянка з цільовим призначенням 07.01 «Для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення»), яка одночасно виконує функцію протипожежного розриву (бар'єра) між територією проектування та лісовими насадженнями.

На території проектування відсутні:

- території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання;
- об'єкти екомережі (даний проект регіональної схеми формування

екомережі в Івано-Франківській області в порядку, установленому Законом України «Про екологічну мережу України», не затверджений);

- водно-болотні угіддя міжнародного значення;
- біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»;
- об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

(<https://whc.unesco.org/en/statesparties/ua>).

При виявленні знахідки археологічного або історичного характеру проектом передбачається повне припинення робіт у відповідності до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про охорону археологічної спадщини».

Відповідно до п.14.2.5 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» розміщення будинків, споруд і комунікацій не допускається:

- на землях заповідників, заказників, ботанічних садів, дендрологічних парків; пам'яток природи, заповідних зон і зон регульованої рекреації національних природних парків (НПП) і регіональних ландшафтних парків (РЛП);

- у межах прибережних захисних смуг і визначених зон охоронюваного ландшафту;

- на землях озеленених територій загального користування населених пунктів, включаючи землі міських лісів, лісопарків, лугів, лугопарків, гідропарків, зон стаціонарної рекреації НПП і РЛП, якщо об'єкти, які проектуються, не призначені для відпочинку та спорту;

- у межах санітарно-захисних зон;

- у першій зоні санітарної охорони джерела питного водопостачання і майданчиків водопровідних споруд, якщо об'єкти, що проектуються, не пов'язані з експлуатацією джерел (зона встановлюється від межі ділянки споруди або від локальної свердловини);

- у визначених зонах активних геологічних розломів, які ускладнені сейсмічністю території на підставі висновків окремого проекту щодо гірничо-геологічного обґрунтування;

- у визначених охоронних зонах об'єктів і територій природно-заповідного фонду, крім об'єктів для відпочинку і спорту, що не мають негативного впливу на навколишнє природне середовище.

У разі не затвердження ДПТ, вплив на природно-заповідний фонд та біорозмаїття не прогнозується.

Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину

Згідно постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. № 878 про список історичних населених місць України (міста та селища міського типу) с. Поляниця не входить в список історичних населених місць України.

На території розроблення детального плану території відсутні:

- об'єкти всесвітньої спадщини, їх території та буферні зони;
- об'єкти культурної спадщини, їх території та зони охорони пам'яток культурної спадщини;
- історико-культурні заповідники;

- історико-культурні заповідні території;
- охоронні археологічні території.

При виявленні знахідки археологічного або історичного характеру проектом передбачається повне припинення робіт у відповідності до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про охорону археологічної спадщини».

Відповідно до п.14.2.5 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» розміщення будинків, споруд і комунікацій не допускається:

- на землях заповідників, заказників, ботанічних садів, дендрологічних парків; пам'яток природи, заповідних зон і зон регульованої рекреації національних природних парків (НПП) і регіональних ландшафтних парків (РЛП);

- у межах прибережних захисних смуг і визначених зон охоронюваного ландшафту;

- на землях озелених територій загального користування населених пунктів, включаючи землі міських лісів, лісопарків, лугів, лугопарків, гідропарків, зон стаціонарної рекреації НПП і РЛП, якщо об'єкти, які проектуються, не призначені для відпочинку та спорту;

- у межах санітарно-захисних зон;

- у першій зоні санітарної охорони джерела питного водопостачання і майданчиків водопровідних споруд, якщо об'єкти, що проектуються, не пов'язані з експлуатацією джерел (зона встановлюється від межі ділянки споруди або від локальної свердловини);

- у визначених зонах активних геологічних розломів, які ускладнені сейсмічністю території на підставі висновків окремого проекту щодо гірничо-геологічного обґрунтування;

- у визначених охоронних зонах об'єктів і територій природно-заповідного фонду, крім об'єктів для відпочинку і спорту, що не мають негативного впливу на навколишнє природне середовище.

У разі не затвердження ДПТ вплив на матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину не прогнозується.

Здоров'я населення

Здоров'я населення є одним із визначних факторів економічного та соціального розвитку держави в цілому та регіону зокрема.

Україна належить до країн Європейського регіону із незадовільними показниками здоров'я і низькою очікуваною тривалістю життя.

Скорочення тривалості життя населення України, стрімке скорочення чисельності населення, народжуваності свідчать про затяжну демографічну кризу в державі в цілому та в області зокрема.

Забруднення навколишнього середовища (середовища проживання) є істотним чинником ризику для здоров'я населення. Під час перебування людини в забрудненому навколишньому середовищі навіть на рівнях, що не викликають виражених токсичних ефектів, ксенобіотики спричиняють хронічний вплив, що призводить до дезадаптації організму в першу чергу у людей з підвищеною чутливістю. Дитячий організм найбільш схильний до впливу несприятливих наслідків ксенобіотиків. У результаті алергізація дітей

постійно зростає і прогнозується її подальше збільшення, особливо в зонах впливу промислових підприємств та полігонів захоронення побутових відходів. У багатьох великих містах спостерігається зростання захворюваності серцево-судинної системи, збільшення ендокринної патології, алергічних захворювань та вроджених вад розвитку.

Первинну медичну допомогу населенню надає медичний персонал амбулаторії загальної практики – сімейної медицини села Бистриця та фельдшерсько-акушерського пунктів сіл Вороненка і Поляниця Яремчанського центру первинної медико-санітарної допомоги.

Спеціалізовану допомогу надають КНП "Яремчанська центральна міська лікарня" Яремчанської МР, КНП "Дитяча лікарня Надвірнянського району" Надвірнянської міської ради, кластерна лікарня КНП "Центральна районна лікарня Надвірнянської міської ради", та всі надкластерні заклади охорони здоров'я області.

За даними Івано-Франківського обласного інформаційно-аналітичного центру медичної статистики з використанням аналітичного методу, системного підходу та порівняльного аналізу, можна стверджувати, що кількість виїздів бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги за 2021-2024 роки становить 112,8, 111,1 та 109,4 на 10 тис. населення. Незважаючи на віддаленість від закладів, які надають спеціалізовану та високоспеціалізовану медичну допомогу, показник виконаних виїздів на 10 тис. населення в даному регіоні стабільно нижчий від середньообласного (140,1, 133,3 і 120,6). Питома вага виїздів до хронічних хворих знижується, як і загалом по області, і вперше у 2022 році досягнула середньообласного показника (далі - СОП), 9,8 % від усіх виїздів. Привертає увагу різке раптове зростання питомої ваги перевезень у 2022 році (1,6% в регіоні проти 2,9% по області) у порівнянні з 2021 роком (4,7% в регіоні проти 3,2% по області). Тобто, у 2022 році даний показник зріс втричі і суттєво перевищив СОП.

Таблиця 5.

Кількість пакетів послуг Програми медичних гарантій, які отримані ЗОЗ в 2021-2024 роках

Заклад	К-сть пакетів			
	2021	2022	2023	2024
Комунальне некомерційне підприємство «Надвірнянська центральна районна лікарня» Надвірнянського району	20	22	26	26
Комунальне некомерційне підприємство «Дитяча лікарня Надвірнянського району Надвірнянської міської ради	5	7	9	9
Комунальне некомерційне підприємство «Яремчанська центральна міська лікарня» Яремчанської міської ради Івано-Франківської області	10	11	11	11
Комунальне некомерційне підприємство «Яремчанський центр первинної медико-санітарної допомоги» Яремчанської міської ради Івано-Франківської області	2	3	3	3

Охоплення імунопрофілактикою дитячого населення громади (АКДП-3, АКДП-4, АДП, проти поліомієліту 3 і 4, КПК-1, КПК-2, гепатит В 3) вище від СОП.

Захворюваність на туберкульоз (всі форми) в регіоні поступово знижується і в 2022 році досягнула 27,1 на 100 тис. населення, що є нижчим від СОП (30,1 на 100 тис. населення) та середнього показника по Україні (36,7 на 100 тис. населення), за рахунок пізньої діагностики, оскільки захворюваність деструктивними формами туберкульозу (15,5 і 13,9 на 100 тис. населення) стабільно перевищує середні показники по області (12,4 і 13,2 на 100 тис. населення).

Питома вага хворих на туберкульоз в регіоні стабільно вища від СОП та по Надвірнянському районі (в тому числі і в зоні обслуговування Яремчанського центру первинної медико-санітарної допомоги), в першу чергу за рахунок БК (+) пацієнтів. Водночас, у 2022 році має місце значне зменшення смертності від туберкульозу (нижче СОП) та ліквідація випадків смерті до 1 року з моменту діагностики.

У 2023 році в Поляницькій територіальній громаді вперше виявлено 11 випадків онкологічних захворювань, у тому числі 3 термінальній стадії раку. Проте, занедбаних випадків візуальних форм раку у поточному році в даній територіальній громаді не було.

У разі не затвердження ДПТ, вплив на здоров'я населення с. Поляниця не прогнозується.

Демографічні показники

Згідно з даними Головного управління статистики Івано-Франківської області чисельність населення в Івано-Франківській області та в Надвірнянському районі зменшується (таблиця 6, 7 та 8).

Таблиця 6.

Чисельність населення Івано-Франківської області по районах 2021-2022 роки (кількість осіб)

	Наявне населення		Постійне населення	
	станом на лютого 2021 року	станом на 1 лютого 2022 року	станом на лютого 2021 року	станом на 1 лютого 2022 року
Івано-Франківська область	1360306	1350565	1357580	1347839
Надвірнянський район	129879	129237	129213	128571

Таблиця 7.

Формування приросту (скорочення) чисельності населення по районах (попередні дані) у січні 2022 року (кількість осіб)

	Загальний приріст, скорочення (-)	У тому числі:	
		природний приріст, скорочення (-)	міграційний приріст, скорочення (-)
Івано-Франківська область	-1257	-1242	-15
Надвірнянський район	-92	-94	2

Таблиця 8.

**Чисельність населення Івано-Франківської області,
Надвірнянського району та с. Поляниця 2021-2024 роки (кількість осіб)**

	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Івано-Франківська область	1337685	1329231	1320589	1311817
Надвірнянський район	134593	133742	132873	131990
с. Поляниця	599	595	591	587

У разі не затвердження ДПТ вплив на демографічні показники прилеглих до планованої ділянки територій не прогнозується.

Висновок. Проектна документація виготовлена у відповідності до чинних нормативних документів з урахуванням поточного стану довкілля та умов збалансованого природокористування.

У разі незатвердження детального плану території прогнозується незначний негативний вплив насамперед на соціально-економічний розвиток території та розвиток туристичної інфраструктури. Враховуючи особливості гірського регіону, реалізація ДПТ матиме позитивний вплив за рахунок розміщення закладу громадського харчування, де спостерігається підвищений попит на відповідні послуги.

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Територія проектування розташована у південній частині села Поляниця Надвірнянського району Івано-Франківської області, в урочищі Вишні, та охоплює земельну ділянку площею 0,0801 га з кадастровим номером 2611092001:22:002:5156. Функціональне призначення території згідно з Генеральним планом с. Поляниця визначене як «території лижних трас», що відповідає функціональному призначенню 40100.0 «рекреаційно-туристичні території».

Проектом передбачається визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування.

Для проведення кількісної та якісної оцінки стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, на території, що зазнає або може зазнати впливу внаслідок реалізації документа державного планування, використано такі вихідні дані:

- матеріали державної статистичної звітності щодо стану навколишнього природного середовища;
- дані регіональних доповідей про стан довкілля;
- статистичні показники захворюваності населення, у тому числі за класами хвороб, що можуть бути пов'язані з впливом факторів довкілля.

Зважаючи на характер проектних рішень, можливий вплив на компоненти довкілля матиме переважно локальний характер, буде обмежений межами території проектування та не призведе до істотних змін природного середовища за умови дотримання природоохоронного законодавства та реалізації передбачених природоохоронних заходів.

Ймовірного впливу можуть зазнати:

- територія проектування;
- прилеглі землі;
- поверхневі та підземні води в зоні можливого впливу;
- атмосферне повітря;
- ґрунтовий покрив;
- рослинний і тваринний світ.

Межі можливого впливу визначаються характером запланованої діяльності та не виходитимуть за межі локального рівня за умови виконання передбачених проектом природоохоронних заходів.

Стан атмосферного повітря

Навантаження на атмосферне середовище під час будівництва носитиме тимчасовий характер, тривалість якого визначається розрахунковим терміном проведення будівельних робіт. Проектом не передбачено/заборонено в процесі будівництва застосовувати будівельні матеріали та речовини без сертифікатів якості України. До експлуатації допускатимуться тільки машини та механізми у справному технічному стані. Здійснюватиметься постійний екологічний контроль процесу будівництва. Можливими джерелами забруднення на етапі

будівництва є тимчасові місця паркування спецтехніки.

Проектовані будівлі та споруди не є промисловими. Відповідно, джерела викиду шкідливих речовин відсутні, отже, негативного впливу на стан довкілля, у т.ч. і на здоров'я населення, не передбачається.

Зважаючи на незначну площу території проектування, відсутність промислових підприємств та локальний характер будівельних робіт, істотного погіршення якості атмосферного повітря внаслідок реалізації проекту не прогнозується. Потенційний вплив матиме тимчасовий характер та буде пов'язаний переважно з виконанням будівельно-монтажних робіт.

Клімат і мікроклімат

Створення стаціонарних джерел викидів парникових газів в атмосферне повітря проектом не передбачене.

Викиди парникових газів передбачаються від роботи ДВЗ. Підвищення середньої температури повітря в приземному шарі від викидів тепла з димовими газами носитиме незначний локальний характер, що не впливатиме на зміну клімату та мікроклімату прилеглої території.

Реалізація ДПТ не матиме суттєвого впливу на клімат. Чутливість діяльності до змін клімату не очікується.

Стан водного середовища

Безпосередньо в межах земельної ділянки поверхневі водні об'єкти відсутні. Територія не входить до прибережних захисних смуг та не належить до водоохоронних зон.

Водопостачання об'єкта передбачається здійснювати з урахуванням його функціонального призначення. Питна вода, яка використовується для приготування харчових продуктів, миття кухонного інвентарю, передбачається привозною та повинна відповідати вимогам чинних державних санітарних норм і правил щодо якості питної води. Вода доставлятиметься в спеціальних ємностях.

Технічне водопостачання передбачається забезпечувати від існуючих мереж технічного водопроводу гірськолижного комплексу та використовувати виключно для технічних потреб об'єкта, зокрема для прибирання приміщень, санітарно-технічних потреб, господарського обслуговування та інших процесів, що не потребують використання питної води. Використання технічної води для приготування їжі, пиття або інших господарсько-питних потреб не допускається. Проектними рішеннями також передбачається встановлення пожежного гідранта на існуючій мережі технічного водопроводу для забезпечення потреб зовнішнього пожежогасіння.

Відповідно до містобудівної документації, система водовідведення буде забезпечена шляхом модернізації існуючих каналізаційних мереж до існуючих очисних споруд які знаходяться зі східної сторони від території проектування.

Відповідно до ст. 105 Водного Кодексу України підприємства, установи і організації, діяльність яких може негативно впливати на стан підземних вод, особливо ті, які експлуатують накопичувачі промислових, побутових і сільськогосподарських стоків чи відходів, повинні здійснювати заходи щодо

попередження забруднення підземних вод, а також обладнувати локальні мережі спостережувальних свердловин для контролю за якісним станом цих вод.

Для захисту території від підтоплення та ерозійних процесів потрібно передбачити на подальших стадіях проектування систему поверхневого водовідведення, що включає організований відвід дощових і талих вод по спланованій поверхні з подальшим відведенням у пониження рельєфу або існуючі водовідвідні елементи за межами ділянки. У разі необхідності передбачається влаштування лотків, каналів або дренажних елементів локального характеру.

Підземні води є складовою гідрогеологічної системи території та відіграють важливу роль у підтриманні гідрологічного режиму водойм. Їх стан значною мірою залежить від природних умов, рівня атмосферного живлення та збереження природної проникності ґрунтів. Реалізація проектних рішень повинна здійснюватися таким чином, щоб не допустити погіршення якісного стану підземних вод та зміни їх природного режиму.

Для запобігання негативному впливу на водні ресурси проектом передбачається організоване водовідведення, підключення до існуючих інженерних мереж та дотримання вимог водоохоронного законодавства. За умови виконання передбачених заходів негативний вплив на поверхневі та підземні води не прогнозується.

Земельні ресурси, ландшафт

Територія проектування розташована в урочищі Вишні села Поляниця Надвірнянського району Івано-Франківської області та охоплює земельну ділянку площею 0,0801 га з кадастровим номером 2611092001:22:002:5156. Земельна ділянка перебуває у приватній власності.

Функціональне призначення території згідно з Генеральним планом с. Поляниця визначене як «території лижних трас», що відповідає функціональному призначенню 40100.0 «рекреаційно-туристичні території».

Існуюче функціональне використання - 40100.0 «рекреаційно-туристичні території».

Територія проектування сформована як окрема земельна ділянка площею 0,0801 га з кадастровим номером 2611092001:22:002:5156, цільове призначення - 07.01 "Для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення".

Основний доступ до об'єкта здійснюється за допомогою канатних доріг та спеціалізованого технологічного транспорту, який використовується для обслуговування інженерної і рекреаційної інфраструктури. У зимовий період основними шляхами пересування відвідувачів є існуючі лижні траси, призначені для катання на лижах та сноубордах.

У літній період зазначені маршрути можуть використовуватися для велосипедного туризму, пішохідних прогулянок та інших рекреаційних видів діяльності без потреби у влаштуванні нових автомобільних під'їздів чи розвитку дорожньо-транспортної інфраструктури комплексу.

На території проектування не передбачається розміщення стоянок та майданчиків для паркування автомобільного транспорту.

З метою забезпечення потреб відвідувачів допускається облаштування велопарковки для сезонного використання у літній період, а також встановлення стійок для тимчасового зберігання лижного спорядження (лиж та сноубордів) у зимовий період. Це відповідає функціональному призначенню об'єкта та особливостям його експлуатації в структурі гірськолижного рекреаційного комплексу.

Внаслідок обстеження території проекрованої ділянки, аналізу природних умов, вивчення наявного картографічного і планового матеріалів, та враховуючи архітектурно-планувальні рішення визначився комплекс заходів з інженерної підготовки та захисту території.

Під час будівництва можливе локальне порушення верхнього шару ґрунту в місцях виконання земляних робіт, яке матиме тимчасовий характер. Для мінімізації негативного впливу проєктом передбачається виконання вертикального планування території, організація поверхневого водовідведення, укріплення схилів у разі необхідності, збереження існуючих підпірних конструкцій, благоустрій та озеленення території після завершення будівельних робіт.

Таким чином, за умови дотримання проєктних рішень та вимог природоохоронного законодавства реалізація детального плану території не призведе до істотного негативного впливу на земельні ресурси та природний ландшафт. Натомість впорядкування території, благоустрій та озеленення сприятимуть покращенню її естетичного стану та гармонійному поєднанню об'єкта із навколишнім гірським середовищем.

Надра, ґрунти та геологічне середовище

Проєктом передбачено до початку земляних робіт вилучення поверхневого ґрунтового-рослинного шару з його наступним використанням при благоустрої території.

Згідно з Законом України «Про охорону земель» територіальний розвиток житлової та громадської забудови в межах населених пунктів, а також спорудження об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури здійснюються з урахуванням вимог раціонального використання земель. При здійсненні містобудівної діяльності відповідно до ст. 48 передбачаються заходи щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

Територія характеризується складним гірським рельєфом із вираженим ухилом. Абсолютні відмітки поверхні в межах ділянки змінюються орієнтовно від 1066,5 м у південній частині до 1061,4 м у північній частині, що свідчить про наявність перепаду висот близько 5 м. Горизонталі розташовані досить щільно, що вказує на значні ухили поверхні та необхідність врахування особливостей рельєфу під час проєктування.

На території наявні окремі елементи інженерної інфраструктури та благоустрою, пов'язані з функціонуванням гірськолижного комплексу.

Існуюча інженерна підготовка території є мінімальною.

Відведення поверхневих вод здійснюється природним шляхом відповідно до існуючого рельєфу місцевості.

Для території проєктування передбачено регулярне вивезення відходів відповідно до укладених договорів зі спеціалізованими компаніями.

Рекомендується передбачити розподіл відходів за наступними категоріями: пластик, скло, папір та картон, органічні відходи, інші тверді побутові відходи. Для збору великогабаритних відходів, електроніки або небезпечних відходів (батареї, лампи) передбачено спеціальні місця накопичення або співпрацю з пунктами видалення таких відходів.

Під час проєктування, будівництва та утримання контейнерних майданчиків необхідно дотримуватися вимог ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 «Настанова з улаштування контейнерних майданчиків».

Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та видалення відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України.

Відповідно до вимог пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», вертикальне планування території слід виконувати з урахуванням таких основних вимог:

- збереження існуючого ландшафту;
- збереження ґрунтів і деревних насаджень;
- відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;
- мінімального обсягу земляних робіт;
- збереження та використання ґрунтового шару для подальшого використання при проведенні благоустрою.

Під час реалізації проєкту можливе локальне порушення верхнього шару ґрунту лише в місцях виконання будівельних робіт. Після завершення будівництва передбачається благоустрій та озеленення території, що дозволить мінімізувати можливі негативні наслідки.

Стан фауни, флори, біорізноманіття

Територія ДПТ не відноситься до земель лісогосподарського призначення. З північно-західної сторони, на відстані орієнтовно 59 м, розташована земельна ділянка з кадастровим номером 2611092000:22:002:4711, цільове призначення – 09.01 «Для ведення лісового господарства і пов'язаних з ним послуг», категорія земель – землі лісогосподарського призначення. Між зазначеною ділянкою та територією проєктування проходить існуюча лижна траса 1С (земельна ділянка з цільовим призначенням 07.01 «Для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення»), яка одночасно виконує функцію протипожежного розриву (бар'єра) між територією проєктування та лісовими насадженнями.

Представників цінних видів рослин та грибів, що охороняються на території проєктованої діяльності не виявлено.

Необхідно забезпечити дотримання вимог ст. 27 Закону України «Про

рослинний світ» щодо збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу.

Будівництво, введення в експлуатацію підприємств, споруд та інших об'єктів і застосування технологій, що викликають порушення стану та умов місцезростання об'єктів рослинного світу, засмічення, а також забруднення хімічними та іншими токсичними речовинами територій, зайнятих ними, забороняється.

З територій, відведених під забудову населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, будівництво доріг, трубопроводів, ліній електропередачі і зв'язку, а також з тих земель, що підлягають затопленню, рідкісні рослини і такі, що перебувають під загрозою зникнення, повинні бути пересаджені на ділянки з однотипними умовами місцезростання. Пересаджувати такі рослини зобов'язані юридичні або фізичні особи, які здійснюють цю забудову.

Проектом передбачається максимальне збереження існуючих зелених насаджень та виконання заходів із благоустрою й озеленення території.

Природно-заповідний фонд

На території проектування відсутні природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні території озеленених та інших відкритих просторів різного призначення.

Відповідно до ст. 7 ЗУ «Про природно-заповідний фонд України» на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

Відповідно до Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 р. № 926 (із змінами), природоохоронні території та об'єкти – це території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

На даному етапі законодавство не передбачає спеціальних обмежень щодо господарської діяльності на територіях Смарагдової мережі, тому всі проекти, що передбачають здійснення діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля на територіях мережі, як і поза нею, підлягають єдиній процедурі ОВД. Відмінністю процедури ОВД у випадку, коли плановану діяльність передбачається здійснювати на території Смарагдової мережі, або поряд з нею, є те, що під час проведення процедури ОВД такого проекту має здійснюватись оцінка його впливу на популяції кожного з видів рослин і тварин, а також типів оселищ із резолюцій 4 та 6 Бернської конвенції, ідентифікованих на його території. Стандартні Форми Даних (5PP) на кожному з територій Смарагдової мережі, доступні на сайті Конвенції, містять інформацію про наявні в їх межах види і оселища, таким чином відомо, щодо яких видів і

оселищ необхідно здійснювати оцінку.

По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа. По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа. Найближчими об'єктами Смарагдової мережі є території Національного природного парку загальнодержавного значення «Карпатський» (Carpathian National Nature Park (SiteCode: UA0000014)), приблизна відстань 3 км.

Враховуючи вищезазначене, на території проектування відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони.

На території проектування також відсутні:

- території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання ;
- об'єкти екомережі (даний проект регіональної схеми формування екомережі в Івано-Франківській області в порядку, установленому Законом України «Про екологічну мережу України», не затверджений);
- водно-болотні угіддя міжнародного значення;
- біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера»;
- об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

(<https://whc.unesco.org/en/statesparties/ua>).

Реалізація проекту не матиме безпосереднього негативного впливу на території природоохоронного значення.

Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину

Об'єкти архітектурної, археологічної, культурної спадщини на ділянці відсутні.

При виявленні знахідки археологічного або історичного характеру проектом передбачається повне припинення робіт у відповідності до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про охорону археологічної спадщини».

Відповідно до п.14.2.5 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» розміщення будинків, споруд і комунікацій не допускається:

- на землях заповідників, заказників, ботанічних садів, дендрологічних парків; пам'яток природи, заповідних зон і зон регульованої рекреації національних природних парків (НПП) і регіональних ландшафтних парків (РЛП);
- у межах прибережних захисних смуг і визначених зон охоронюваного ландшафту;
- на землях озелених територій загального користування населених пунктів, включаючи землі міських лісів, лісопарків, лугів, лугопарків, гідропарків, зон стаціонарної рекреації НПП і РЛП, якщо об'єкти, які проектуються, не призначені для відпочинку та спорту;
- у межах санітарно-захисних зон;
- у першій зоні санітарної охорони джерела питного водопостачання і майданчиків водопровідних споруд, якщо об'єкти, що проектуються, не пов'язані з експлуатацією джерел (зона встановлюється від межі ділянки споруди або від локальної свердловини);
- у визначених зонах активних геологічних розломів, які ускладнені

сейсмічністю території на підставі висновків окремого проекту щодо гірничо-геологічного обґрунтування;

- у визначених охоронних зонах об'єктів і територій природно-заповідного фонду, крім об'єктів для відпочинку і спорту, що не мають негативного впливу на навколишнє природне середовище.

Негативний вплив на найближчі матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину не прогнозується.

Здоров'я населення

Вплив на здоров'я населення під час проведення будівельних робіт оцінюється як допустимий. Під час будівельних робіт можливий короткостроковий незначний вплив, пов'язаний із підвищенням рівня шуму, пилу та викидів від будівельної техніки. Однак такі впливи є тимчасовими, локальними та не перевищуватимуть допустимих норм.

Відповідно до п. 6 Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, що затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 р. № 173 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 р. за № 379/1404 вибір території для організації позаміського відпочинку населення потрібно проводити на основі оцінки природно-кліматичних умов, стану навколишнього середовища (забруднення атмосферного повітря, водоймищ, ґрунту, шум і т.ін.) та інженерно-геологічних показників (заболоченість, зсуви, яри і т.ін.). Організація позаміських рекреаційних зон повинна забезпечувати зонування території для розміщення закладів з урахуванням тривалості та виду відпочинку, а також віку відпочиваючих.

У зоні короткочасного відпочинку розмір території на 1 відпочиваючого слід приймати 500-1000 м², для активного відпочинку не менше 100 м² на 1 відпочиваючого. Розрив між зоною активного і пасивного відпочинку має бути не менше 300 м.

При розміщенні і організації рекреаційних територій необхідно враховувати наявність і потужність джерел водопостачання, можливість будівництва систем каналізації і умови випускання стічних вод.

За умови дотримання вимог природоохоронного, санітарного, містобудівного та протипожежного законодавства негативний вплив на здоров'я населення не прогнозується. Натомість розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури сприятиме підвищенню якості послуг, розвитку місцевої економіки та створенню додаткових робочих місць.

Соціально-економічні умови

При аналізі факторів, що впливають на сталий розвиток населених пунктів в територіальній громаді, при розробленні містобудівної документації враховані місцеві інтереси, а саме сформовано проектні рішення для раціонального використання земельних ресурсів, розвитку туристичного потенціалу території, забезпечення екологічної безпеки, збереження природного середовища та створення комфортних умов для відпочинку населення і гостей громади.

Природний потенціал, як території проектування так і населеного пункту,

в цілому, визначається унікальними ландшафтами Карпат, рекреаційними ресурсами та сприятливими кліматичними умовами, які формують високу привабливість для розвитку туризму та відпочинку. Розвиток території передбачає збереження та раціональне використання природних ресурсів, підтримку екологічної рівноваги, інтеграцію озелених та рекреаційних просторів у структурі забудови.

Реалізація проєктних рішень матиме позитивний соціально-економічний ефект, зокрема за рахунок:

- розвитку туристично-рекреаційної інфраструктури села Поляниця;
- підвищення рівня сервісу для відвідувачів гірськолижного комплексу;
- створення додаткових робочих місць під час будівництва та експлуатації закладу;
- збільшення надходжень до місцевого бюджету від господарської діяльності;
- залучення інвестицій у розвиток території;
- ефективного використання земель рекреаційного призначення відповідно до містобудівної документації;
- покращення благоустрою та естетичного вигляду території.

Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при здійсненні зазначеної діяльності не погіршиться. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на здоров'я місцевого населення.

Розділ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

В області є 4 основні екологічні проблеми, які відображають негативні наслідки нерегульованого антропогенно-техногенного впливу на навколишнє середовище, нераціонального освоєння території та наднормативного використання природних ресурсів.

Перша проблема – забруднення атмосферного повітря, поверхневих вод і ґрунтів.

Друга проблема – розвиток ерозійних процесів та деградація ґрунтів, погіршення гумусового стану.

Третя проблема – активація небезпечних геодинамічних процесів (зсуви, селі, карсти), затоплення території і руйнування берегів річок під час повеней, обміління річок.

Четверта проблема – накопичення промислових і побутових відходів, засмічення території в населених пунктах, на берегах річок, у лісових насадженнях, вздовж автодоріг, залізниць.

Загальні екологічні проблеми пов'язані з виснаженням ресурсів і забрудненням навколишнього середовища.

За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області у 2023 році викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від

стаціонарних джерел становили 147,7 тис. т, які в порівнянні з попереднім роком зменшилися на 3,02 %.

Значний вклад у забруднення атмосферного повітря вносить діоксид вуглецю якого надійшло 9,9 млн. т (на 1,10 % менше порівняно з 2022 роком) – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату.

Основними забруднювачами повітря за видами економічної діяльності продовжують залишатися підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, на які припадає 89,5 % загальнообласних викидів.

Гострою залишається проблема забруднення поверхневих вод Івано-Франківської області. Найбільшими забруднювачами поверхневих водойм в області є підприємства житлово-комунального господарства, хімічної та нафтохімічної промисловості, електроенергетики.

У 2024 році обсяг скиду зворотних вод в поверхневі водні об'єкти області дещо зменшився (на 0,437 млн.м³ в порівнянні з минулим роком) і становив 54,699 млн. м³.

Крім того, у порівнянні з минулим роком зменшився об'єм забруднюючих речовин в складі зворотних вод на 1,476 млн.м³.

За період з 2020 по 2024 роки Івано-Франківською філією ДУ «Держґрунтохорона» проведено обстеження сільськогосподарських угідь на площі 97,6 тис. га, що складає 15.5 % від наявних в області. Через нестачу коштів та відсутність правової відповідальності землекористувачів за обов'язкове проведення обстеження сільськогосподарських угідь площа земель, на яких проведено агрохімічну паспортизацію, з кожним роком суттєво зменшується.

В області спостерігається тенденція погіршення агроекологічного стану земель, до розвитку на них процесів деградації ґрунтів – ерозії, дегуміфікації, переущільнення, зменшення біорізноманіття тощо. Причиною деградації найчастіше стають:

- нераціональна структура сільгоспугідь, посівних площ, розміщення культур без достатнього повного врахування ґрунтово кліматичних умов;
- дефіцитний баланс біофільних елементів через невеликі дози гною і мінеральних добрив, які застосовують;
- послаблення державного управління у сфері охорони земель і ґрунтів, недостатнє задіяння економічних стимулів для екологобезпечного використання земельних ресурсів, механізмів економічної та адміністративної відповідальності землекористувачів за порушення вимог щодо охорони родючості ґрунтів. За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області протягом 2023 року в області утворилось 729,2 тис. т відходів I-IV класів небезпеки, з них: 597,6 тис. т від економічної діяльності підприємств і організацій.

Обсяги накопичення ТПВ залежать головним чином від ступеня благоустрою житлових будинків і пори року, а співвідношення складових ТПВ є умовною величиною.

Основними причинами складної ситуації, пов'язаної із збиранням, використанням, видаленням, захороненням відходів є: недостатньо розвинена система збору та заготівлі вторинних ресурсів; у більшості випадків економічна неефективність використання переробки та видалення ТПВ; відсутність

системи управління та контролю за утворенням, перевезенням, розміщенням та видаленням відходів.

Удосконалення системи управління твердими побутовими відходами на основі роздільного їх збору дозволить зменшити обсяги відходів, що поступають на сміттєзвалище та збільшити обсяг їх залучення у народне господарство як вторинної сировини, що є важливою складовою раціонального природокористування.

Проектом детального плану території передбачається визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування в межах існуючої туристично-рекреаційної забудови.

Зважаючи на функціональне призначення території, незначну площу земельної ділянки та характер запланованої діяльності, реалізація документа державного планування не пов'язана зі значними екологічними ризиками. Потенційний вплив на компоненти довкілля матиме переважно локальний та тимчасовий характер і виникатиме головним чином під час виконання будівельних робіт.

До основних екологічних проблем, що можуть супроводжувати реалізацію проєкту, належать:

- тимчасове погіршення якості атмосферного повітря внаслідок роботи будівельної техніки, руху автотранспорту та утворення пилу;
- можливість локального порушення ґрунтового покриву під час виконання земляних робіт;
- утворення будівельних і побутових відходів;
- ризик забруднення поверхневого стоку при недотриманні вимог щодо поводження з паливно-мастильними матеріалами;
- локальне шумове навантаження під час будівництва;
- необхідність забезпечення ефективного поверхневого водовідведення з урахуванням гірського рельєфу території.

Разом з тим, проєктом передбачено комплекс інженерних та природоохоронних заходів, спрямованих на мінімізацію можливого негативного впливу на довкілля. До них належать використання сучасної будівельної техніки, дотримання технологічної дисципліни під час виконання робіт, організація поверхневого водовідведення, благоустрій та озеленення території, роздільне збирання відходів, а також дотримання вимог природоохоронного, санітарного та містобудівного законодавства.

У межах території проєктування відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, прибережні захисні смуги та інші природоохоронні території, що виключає безпосередній негативний вплив проєктної діяльності на такі об'єкти.

Потенційний вплив на здоров'я населення може проявлятися лише під час будівництва у вигляді короточасного підвищення рівнів шуму, запиленості повітря та руху будівельної техніки. Зазначений вплив є тимчасовим, локальним і повністю контрольованим за умови виконання передбачених природоохоронних та організаційних заходів.

Під час експлуатації закладу громадського харчування суттєвого негативного впливу на компоненти навколишнього природного середовища та здоров'я населення не прогнозується. Навпаки, реалізація детального плану

території сприятиме розвитку туристично-рекреаційної інфраструктури, покращенню якості обслуговування відвідувачів, створенню нових робочих місць, підвищенню інвестиційної привабливості території та забезпеченню її сталого соціально-економічного розвитку.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування було визначено основні можливі впливи території проектування на довкілля, узагальнені результати наведені в таблиці 9.

Таблиця 9.

Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування

Атмосферне повітря	Основними джерелами впливу будуть будівельна техніка під час виконання будівельних робіт, автомобільний транспорт та транспорт, що обслуговує заклад громадського харчування. Можливе тимчасове утворення пилу та викидів оксидів азоту, оксиду вуглецю й продуктів згоряння палива під час будівництва. Проектом передбачено використання справної сучасної техніки, дотримання технологічної дисципліни, заборону спалювання відходів, благоустрій та озеленення території, що забезпечить дотримання нормативної якості атмосферного повітря.
Зміна клімату	Реалізація документа державного планування не матиме істотного негативного впливу на кліматичні умови. Передбачене будівництво має локальний характер, а застосування сучасних енергоефективних матеріалів та обладнання сприятиме раціональному використанню енергетичних ресурсів і мінімізації викидів парникових газів.
Поверхневі та підземні води	Потенційний вплив може бути пов'язаний із забрудненням поверхневого стоку під час будівництва або аварійними ситуаціями. Проектом передбачено організоване поверхневе водовідведення, підключення до існуючих мереж водопостачання та водовідведення, герметичність інженерних мереж, недопущення потрапляння забруднюючих речовин у водне середовище та дотримання вимог водоохоронного законодавства.
Геологічне середовище, надра, ґрунт та ландшафт	Під час виконання будівельних робіт можливе локальне порушення ґрунтового покриву та зміна окремих елементів рельєфу. Проектом передбачено мінімізацію площі земляних робіт, збереження родючого шару ґрунту, благоустрій території, озеленення, організацію поверхневого водовідведення, укріплення схилів у разі необхідності та рекультивацію тимчасово порушених ділянок.
Відходи	Під час будівництва та експлуатації утворюватимуться будівельні та побутові відходи. Проектом пропонується передбачити організацію місць тимчасового накопичення відходів, роздільне збирання побутових відходів, укладання договорів зі спеціалізованими підприємствами щодо їх вивезення та передачі на утилізацію або видалення відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами».
Стан фауни, флори, біорізноманіття, ПЗФ та матеріальні об'єкти, включаючи	Проектом передбачено максимальне збереження існуючих зелених насаджень, благоустрій та озеленення території. У межах ділянки відсутні території природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі та інші природоохоронні об'єкти. У разі виявлення

архітектурну, археологічну та культурну спадщину	археологічних знахідок під час виконання земляних робіт роботи підлягають негайному припиненню відповідно до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини».
Соціально-економічний вплив	Сприятливий вплив на соціально-економічну складову. - розвиток туристично-рекреаційного потенціалу громади; - створення нових робочих місць; - збільшення податкових надходжень до бюджету громади; - підвищення рівня комфорту і безпеки відвідувачів гірськолижного курорту; - формування позитивного іміджу території як сучасного туристично-рекреаційного центру.
Здоров'я населення	Потенційний вплив може бути пов'язаний із короткочасним шумом, пилом та рухом будівельної техніки під час виконання будівельних робіт. За умов дотримання природоохоронних, санітарно-гігієнічних та містобудівних вимог негативний вплив матиме тимчасовий і локальний характер. Реалізація проєкту сприятиме розвитку туристичної інфраструктури, підвищенню якості послуг, створенню нових робочих місць та покращенню соціально-економічних умов без виникнення суттєвих ризиків для здоров'я населення.

Об'єкт планової діяльності не матиме значного впливу на існуючу екологічну ситуацію та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону за умов дотримання вимог природоохоронного та санітарного законодавства України.

Розділ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ТА ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Даний розділ висвітлює зв'язок цілей документів державної політики, відображених в цілях розвитку місцевих програм, та ступінь їх врахування і впровадження через низку проектних рішень «Детальний план території в межах розміщення земельної ділянки в с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування».

Оцінка відповідності проєкту ДПТ зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановленим на міжнародному рівні та шляхи їх врахування

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями в сфері охорони навколишнього природного середовища для вирішення актуальних питань сьогодення, та з метою інтеграції держави до світового співтовариства для розв'язання глобальних екологічних проблем. Основними напрямками

співробітництва з міжнародними організаціями, членом яких є Україна, є: охорона біологічного різноманіття, охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер, зміна клімату, охорона озонового шару, охорона атмосферного повітря, управління відходами, оцінка впливу на довкілля.

Основними аспектами містобудівної документації, що потребують оцінки, є рішення щодо функціонального використання території з урахуванням принципів охорони біологічного та ландшафтного різноманіття, що визначені низкою міжнародних зобов'язань.

Міжнародні обов'язки Україна взяла на себе, підписавши понад 50 міжнародних багатосторонніх угод, які стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких Конвенція про біологічне різноманіття, 1992 р. м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.; Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.); Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.); Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.); Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.); Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція); Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.); Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.) та інші.

Смарагдова мережа Європи – ряд територій особливого природоохоронного значення, які визначають і зберігають біологічне різноманіття країн Євросоюзу, Східної Європи і деяких африканських держав. Створена рішенням Бернської конвенції 1979 р. і підтримується державами-членами Ради Європи.

По території детального планування не проходить умовний шар Смарагдова мережа. Правові та організаційні засади щодо статусу та порядку ведення господарської діяльності на території Смарагдової мережі, відповідні правові заборони на законодавчому рівні не встановлені.

Щодо дотримання міжнародних зобов'язань за іншими напрямками міжнародного співробітництва, такими як зміна клімату, охорона озонового шару, управління відходами тощо, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту документу державного планування.

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно із ст. 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища» ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища».

Проектна документація розроблена з урахуванням Земельного кодексу України, Кодексу України «Про надра», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», ЗУ «Про атмосферне повітря», ЗУ «Про управління відходами», ЗУ «Про природно-заповідний фонд», ЗУ «Про охорону культурної спадщини» та іншого спеціального законодавства.

Відповідно до ст. 3 ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», встановлені наступні основні принципи охорони навколишнього природного середовища:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської діяльності;
- гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей;
- запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- екологізація матеріального виробництва на основі комплексності рішень у питаннях навколишнього природного середовища, використання та відтворення відновлюваних природних ресурсів, широкого впровадження новітніх технологій;
- збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- науково обґрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;
- гласність і демократизм при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища;
- науково обґрунтоване нормування впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище;
- врахування результатів стратегічної екологічної оцінки.

Для реалізації регіональної екологічної політики в області діє:

- Програма охорони навколишнього природного середовища Івано-Франківської області на 2026-230 роки, затверджена рішенням обласної ради від 19.12.2025 № 1361-45/2025, якою передбачено реалізацію природоохоронних заходів за підпрограми: «Охорона і раціональне використання водних ресурсів»; «Охорона атмосферного повітря», «Управління відходами»; «Охорона і раціональне використання земель»; «Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів і ресурсів тваринного світу»; «Збереження природно-заповідного фонду»; «Пом'якшення наслідків та адаптація до зміни клімату»; «Наука, інформація і освіта, моніторинг довкілля, оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища».

- Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря агломерації «Івано-Франківськ» на 2023-2027 роки, затверджена рішенням Івано-Франківської міської ради від 15.06.2023 № 97-36.

- Стратегія розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки.

Даний проект відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному рівні: враховує більшість із них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання. Запропоновані в проекті ДДП рішення також відповідають за більшістю напрямків програми охорони природного навколишнього середовища Івано-Франківської області.

На всіх етапах реалізації документу державного планування необхідно дотримуватись норм і правил охорони навколишнього природного середовища

і вимог екологічної безпеки.

Зобов'язання у сфері планування та забудови населених пунктів

З метою дотримання вимог ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» організація сільбищних територій населених пунктів повинна створити максимально сприятливі умови проживання населення з урахуванням нормативного забезпечення повним набором установ соціального, культурного та побутового обслуговування населення, дотримання нормативних показників густоти населення на території житлових кварталів та районів, якості навколишнього середовища та мікроклімату, вимог до організації та благоустрою присадибних територій, транспортної та інженерної інфраструктури відповідно до діючих будівельних норм і санітарних правил.

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря та зменшення, обсягів викидів забруднюючих речовин

Заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря повинні забезпечити виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами. Використання серійного технологічного обладнання з двигунами внутрішнього згорання, що має відповідні сертифікати з умов викидів шкідливих газів. Впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат, а також забруднення атмосфери.

Заходи для забезпечення нормативного стану атмосферного повітря під час будівництва включають:

- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних у єдиному безупинному технологічному процесі;
- виключення роботи машин та механізмів на холостому ході;
- влаштування необхідних огорожень території будівельного майданчика;
- контроль за точним дотриманням технології провадження будівельно-монтажних робіт.

Контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться підприємствами (внутрішній контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами.

Контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферу передбачає:

- заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря з метою забезпечення виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону атмосферного повітря», галузевими нормативними документами;
- впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат та забруднення атмосфери.

Зобов'язання у сфері зменшення шуму та вібрації

Санітарні норми виробничого шуму визначено в документі Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови. До джерел постійного

шуму буде відноситись технологічне обладнання під час будівництва та робота трансформаторної підстанції, до джерел непостійного шуму – рух автотранспорту по території об'єкту, виконання вантажно-розвантажувальних робіт.

Заходи щодо зниження шуму включають:

- дотримання технологічних вимог згідно завдань проектування;
- влаштування протишумових екранів;
- встановлення технологічного обладнання на віброізолюючих опорах.

На етапі планованої діяльності – озеленення та благоустрій території.

Зобов'язання у сфері охорони ґрунтів, поверхневих і підземних вод

Щодо охорони ґрунтів та ґрунтових вод відповідно до концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2026 роки, регіональної цільової програми «Питна вода на 2021-2025 роки»:

- захист від ймовірного підтоплення проектної території поверхневими (зливовими або талими) водами;
- під'єднання планованого об'єкту до централізованого водопостачання та водовідведення.

Щодо збирання побутових відходів:

- майданчик збирання побутових відходів повинен бути обладнаний для прийому небезпечних відходів (хімічні джерела струму, побутові акумулятори), а також часткового сортування сміття.

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення та засмічення і збереження їх водності необхідно забезпечити дотримання вимог ст. 88, 89 Водного кодексу України.

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання зобов'язаний своєчасно поінформувати центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, та повідомити про проведені роботи щодо ліквідації наслідків аварії, які можуть спричинити погіршення якості води (відповідно до ст. 44 Водного кодексу України).

У разі забруднення підземних вод необхідно невідкладно вжити заходів щодо встановлення причин і за рекомендаціями відповідних державних органів влади впровадити відповідні заходи щодо їх відтворення.

В аварійних ситуаціях, пов'язаних із забрудненням водних ресурсів, які можуть шкідливо вплинути на здоров'я людей і стан водних екосистем необхідно негайно розпочати ліквідацію її наслідків і повідомити центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері громадського здоров'я, обласну державну адміністрацію та відповідну раду.

Заходи для забезпечень нормативного стану поверхневих і підземних вод під час будівництва та експлуатації будівельної техніки включають організацію

водовідведення дощових та талих вод з території.

Відповідно до п.9.3 ДБН В.2.2-1-95 «Будинки і споруди. Будівлі і споруди для тваринництва», методи і ступені очищення стічних вод повинні визначатися в залежності від місцевих умов з урахуванням можливого використання очищених стічних вод для сільськогосподарських потреб та повинні забезпечувати екологічну безпеку.

Зобов'язання у сфері запобігання негативному впливу на здоров'я населення:

1 жовтня 2023 р. введено в дію Закон України від 06.09.2022 р. № 2573 «Про систему громадського здоров'я», який набув чинності 1 жовтня 2022 р.

Документ визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади функціонування системи громадського здоров'я в Україні з метою зміцнення здоров'я населення, запобігання хворобам, підвищення якості та збільшення тривалості життя, регулює суспільні відносини у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення, визначає відповідні права і обов'язки державних органів та органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб у цій сфері, встановлює правові та організаційні засади здійснення державного нагляду (контролю) у сферах господарської діяльності, які можуть становити ризик для санітарно-епідемічного благополуччя населення.

Зокрема медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини містобудівної діяльності.

1. У режимах забудови територій, визначених для містобудівних потреб, встановлених генеральними планами населених пунктів, планами зонування та детальними планами територій, повинно передбачатися створення безпечних умов для життя і здоров'я населення шляхом реалізації планувальних заходів для запобігання та усунення шкідливого впливу на населення факторів середовища життєдіяльності.

2. При нормативному регулюванні планування та забудови територій повинні враховуватися вимоги державних медико-санітарних нормативів та правил.

3. У технологічних процесах та під час здійснення будівельно-монтажних робіт на будь-яких об'єктах забороняється виробництво і використання азбесту незалежно від виду, а також азбестовмісних виробів і матеріалів. Заходи безпеки і захисту від шкідливого впливу азбесту та азбестовмісних виробів і матеріалів визначаються державними медико-санітарними правилами.

4. Організація дорожнього руху, проектування, розміщення, будівництво, реконструкція об'єктів інфраструктури дорожнього руху та інші пов'язані види діяльності повинні здійснюватися відповідно до вимог щодо безпечності для здоров'я і життя людини, вимог державних медико-санітарних нормативів та правил, державних будівельних норм.

Також ст. 29, 31 та 32 ЗУ «Про систему громадського здоров'я» (Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини ґрунтів, утримання територій населених пунктів, Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини житлових приміщень та захист населення від шкідливого впливу шуму).

Більшість заходів, визначених містобудівною документацією, пропонують впровадження сучасних дружніх до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

Шляхи виконання зобов'язань у сфері охорони довкілля можливо визначити лише частково, у частині запропонованих заходів, які сприяють поліпшенню екологічних характеристик стану повітря, ґрунту, підземних та поверхневих вод та можуть бути виконані для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від впровадження проєктованої діяльності.

Розділ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ, ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Відповідно до «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом проєкту на екосистему і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі. У даному випадку до вторинних наслідків можна віднести захворювання серед населення у разі забруднення атмосферного повітря та ґрунтових вод. Проте, проєктом передбачено значну кількість заходів щодо недопущення аварійних ситуацій на території проєктування.

Кумулятивні наслідки

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують можливість їх асиміляції або трансформації.

Ймовірність того, що планована діяльність буде мати кумулятивний характер впливу на довкілля та здоров'я населення є незначною, оскільки ризики накопичення шкідливого ефекту від багаторазового впливу забруднювачів від проєктованих об'єктів відсутні.

Синергічні наслідки

Синергічні наслідки – це посилення або послаблення впливу одного

чинника за наявності іншого (сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту). Деякі речовини при одночасній наявності в атмосферному повітрі можуть чинити сумарний несприятливий вплив на організм. У таких випадках відбувається ефект синергізму (сумації).

Масштаб просторового та часового впливів на довкілля

Для оцінювання значущості впливу на довкілля планової діяльності проаналізовані показники масштабу просторового та часового впливів з врахуванням прогнозованих змін внаслідок цих впливів. Так, масштаб просторового впливу оцінений як обмежений – позитивний вплив на довкілля розповсюджується по території земельної ділянки, благоустрій території проектування. Часове охоплення (коротко-, середньо- та довгострокове (1, 3,5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років)) оцінено як довгострокове. Таким чином, значущість впливів та загальних змін в навколишньому природному середовищі оцінюється як допустима, тобто прогнозні зміни в довкіллі не перевищують природну звичайну мінливість, матимуть мінімальний вплив на окремі компоненти довкілля лише на локальній території. Підсумкові результати аналізу впливів наведені нижче.

Таблиця 10.

Оцінка величини і значимості впливів

Об'єкт впливу	Спосіб впливу, наслідки	Критерії впливу				
		Так	Ймовірно	Ні	Кумулятивний ефект	Можливість усунення
Геологічне середовище та ґрунти	Забруднення ґрунтів		+		-	+
	Порушення, переміщення ґрунтового шару	+			-	+
	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			-		
	Поява нових екзогенно-геологічних процесів та розвиток старих			-		
	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу	+			+	-
	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинний або плановий практиці використання земель			-		
	Утворення відходів виробництва та споживання, збільшення їх кількості			-		+
Водне середовище	Забруднення незахищених ґрунтових вод		+		-	+
	Збільшення обсягів скидів у поверхневі водні об'єкти			-		
	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			-		

	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)		+		-	+
Атмосферне повітря	Викиди шкідливих забруднюючих речовин, підвищення їх концентрації в атмосфері		+		-	+
	Погіршення якості атмосферного повітря		+		-	+
	Поява джерел неприємних запахів			-		
Соціальне середовище	Шумовий вплив		+		-	+
	Вібраційне забруднення, електромагнітний вплив		+		-	+
	Радіаційний вплив			-		
Біорізноманітня та рекреаційні зони	Негативний вплив на об'єкти ПЗФ (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)		+		-	+
	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві		+		-	+
	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			-		
Культурна спадщина	Руйнування історико-культурних пам'яток			-		
Населення	Погіршення стану здоров'я населення			-		
Надзвичайні ситуації	Пожежі, аварії, надзвичайні ситуації природного характеру		+		-	+
Клімат	Кліматичні зміни (довгострокові зміни погодних умов та середньої температури			-		

Здоров'я населення

Враховуючи наведені вище факти негативний вплив на здоров'я населення від планованого об'єкту є незначним та малоймовірним.

Прогнозується позитивний вплив на здоров'я населення за рахунок впорядкування використання території, розвитку туристично-рекреаційної інфраструктури, благоустрою та озеленення території, створення комфортного і безпечного середовища для відпочинку населення, створення нових робочих місць та підвищення рівня соціально-економічного розвитку громади.

Розділ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

На основі інформації, представленої у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що впливають з реалізації містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій, що виникли в результаті виконання СЕО.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації тимчасового негативного впливу під час проектування, будівництва та експлуатації об'єкта будівництва передбачається:

- просторово-планувальним рішенням забезпечити дотримання вимог ДСП № 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- забезпечити повне збирання, належне зберігання та передачу відходів спеціалізованим підприємствам;
- виконавці будівельних робіт будуть залучатися з урахуванням їх кваліфікаційного складу та обсягів будівельних робіт;
- організаційні, технічні, технологічні рішення та інші заходи, направлені на реалізацію планованої діяльності, здійснюватимуться з дотриманням вимог законодавства та нормативних документів і забезпеченням механічного опору та стійкості конструктивних елементів, пожежної безпеки, унеможливлення загрози здоров'ю або безпеці людей та шкідливого впливу на довкілля, захисту від шкідливого впливу шуму та вібрації тощо;
- здійснення будівельних робіт на підставі документів, що засвідчують право на виконання таких робіт;
- зберігання та транспортування будівельних матеріалів та відходів здійснювати способами, що гарантують мінімальний ризик забруднення довкілля;
- дотримуватись заходів з охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів, а також рослинного та тваринного світу.

Відповідальність за дотримання заходів з охорони навколишнього середовища в період проведення будівельних робіт на об'єкті покладається на спеціалізовані організації, які виконуватимуть ці роботи.

Заходи щодо мінімізації негативного впливу на атмосферне повітря:

- дотримання вимог природоохоронного законодавства України;
- використання сучасних технологій і обладнання з мінімальними показниками викидів забруднюючих речовин;
- здійснення регулярного технічного обслуговування та контролю справності транспортних засобів, будівельної техніки й обладнання;

- запобігання запиленню території під час виконання будівельних робіт шляхом зволоження відкритих поверхонь, своєчасного прибирання будівельних майданчиків та накриття сипучих матеріалів під час транспортування і зберігання;
- збереження існуючих зелених насаджень та проведення компенсаційного озеленення у разі необхідності видалення дерев і чагарників відповідно до вимог законодавства;
- застосування енергоефективних технологій, використання альтернативних джерел енергії та заходів із підвищення енергоефективності будівель;
- здійснення постійного контролю за дотриманням санітарно-захисних зон, встановлених для об'єктів, що можуть бути джерелами забруднення атмосферного повітря;
- проведення моніторингу стану атмосферного повітря у разі виникнення необхідності відповідно до вимог чинного законодавства України.

Заходи з пом'якшення та адаптації до змін клімату:

- забезпечення раціонального використання земельних ресурсів та недопущення необґрунтованого вилучення земель природного призначення;
- максимальне збереження існуючих зелених насаджень, створення нових озелених територій, парків, скверів, алей та захисних лісосмуг;
- збільшення площ озеленення з використанням місцевих, стійких до кліматичних змін видів дерев і чагарників;
- впровадження енергоефективних технологій у будівництві та реконструкції будівель, застосування сучасних теплоізоляційних матеріалів і енергозберігаючих інженерних систем;
- сприяння використанню відновлюваних джерел енергії (сонячної, теплових насосів та інших альтернативних джерел енергії) відповідно до чинного законодавства;
- забезпечення сталого управління дощовими та талими водами шляхом облаштування систем поверхневого водовідведення, локального інфільтраційного водовідведення та водопроникних покриттів;
- мінімізація площ із суцільним твердим покриттям та збільшення площ водопроникних поверхонь для зменшення ефекту перегрівання території;
- врахування під час планування території потенційних ризиків виникнення небезпечних природних явищ, зокрема інтенсивних опадів, сильних вітрів, тривалих періодів спеки та посух;
- забезпечення належного санітарного стану зелених насаджень, проведення компенсаційного озеленення у випадках їх видалення;
- сприяння розвитку пішохідної та велосипедної інфраструктури, а також громадського транспорту для скорочення викидів парникових газів від автомобільного транспорту;
- здійснення моніторингу кліматичних ризиків та врахування результатів моніторингу під час подальшого планування розвитку території.

Заходи щодо мінімізації негативного впливу на водне середовище:

- забезпечити раціональне використання водних ресурсів;
- передбачити організоване відведення поверхневого стоку з території із запобіганням підтопленню будівель, споруд та прилеглих земельних ділянок,
- забезпечити належне функціонування систем водопостачання, водовідведення та очисних споруд, передбачених містобудівною документацією;
- не допускати скидання неочищених або недостатньо очищених господарсько-побутових, виробничих і зливових стічних вод у поверхневі водні об'єкти;
- здійснювати постійний контроль за технічним станом інженерних мереж, резервуарів та обладнання для запобігання аварійним витокам і забрудненню вод;
- виконувати будівельні роботи з дотриманням природоохоронних вимог, не допускаючи потрапляння забруднюючих речовин у поверхневі та підземні води;
- здійснювати регулярний моніторинг якості поверхневих і підземних вод, а також контролювати гідрохімічні показники з метою своєчасного виявлення та усунення можливих негативних змін;
- у разі виникнення аварійних ситуацій забезпечити оперативну локалізацію джерел забруднення та проведення заходів із ліквідації їх наслідків.

Заходи щодо запобігання та мінімізації негативного впливу на геологічне середовище та ґрунти:

- забезпечити раціональне використання земельних ресурсів відповідно до цільового призначення земельної ділянки та вимог земельного законодавства;
- максимально зберегти існуючий природний рельєф території;
- під час виконання земляних робіт забезпечити зняття, тимчасове складування, збереження та подальше використання родючого шару ґрунту відповідно до вимог чинного законодавства;
- не допускати забруднення ґрунтів паливно-мастильними матеріалами, будівельними відходами, хімічними речовинами та іншими забруднювачами під час будівництва й експлуатації об'єктів;
- здійснювати збір, тимчасове зберігання та передачу всіх видів відходів спеціалізованим підприємствам, не допускаючи їх розміщення на відкритому ґрунті;
- передбачити організоване відведення поверхневих і талих вод для запобігання розвитку ерозійних процесів, підтопленню та заболочуванню території;
- забезпечити благоустрій та озеленення вільних від забудови територій після завершення будівельних робіт із проведенням рекультивації порушених земель;
- не допускати необґрунтованого ущільнення ґрунтів будівельною технікою поза межами визначених будівельних майданчиків і технологічних проїздів;

- забезпечити належне зберігання сировини, матеріалів та паливно-мастильних речовин на спеціально обладнаних майданчиках із твердим покриттям та заходами щодо недопущення їх потрапляння у ґрунт;
- здійснювати періодичний контроль стану земель і ґрунтів на території реалізації містобудівної документації та, у разі виявлення ознак деградації чи забруднення, своєчасно впроваджувати заходи з їх усунення та відновлення.

Заходи щодо забезпечення раціонального використання та охорони земель, запобігання або зменшення розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ, недопущення підтоплення території:

- Раціональне використання земельної ділянки – дотримання цільового призначення землі, мінімізація порушення родючого шару ґрунту під час будівництва та експлуатації об'єкта.
- Зняття та зберігання родючого шару ґрунту – тимчасове складування верхнього шару ґрунту та його повторне використання для благоустрою та озеленення після завершення будівельних робіт.
- Оцінка інженерно-геологічних умов – проведення попередніх досліджень ґрунтів і ґрунтових вод, визначення зон з підвищеною схильністю до ерозії, осідання або підтоплення.
- Облаштування дренажних та водовідвідних систем – для запобігання підтоплення території під час сильних опадів або танення снігу, організація відведення поверхневих вод у безпечні канали чи водоприймальні споруди.
- Запобігання ерозії ґрунтів – озеленення та закріплення схилів, використання трав'яного покриття на схильних до розмивання ділянках.
- Обмеження руху важкої техніки – на ділянках із нестійкими ґрунтами для запобігання ущільненню та розвитку просідань.
- Контроль за станом ґрунтів та інженерних споруд – регулярний моніторинг ерозійних процесів, просідань, зміни рівня ґрунтових вод, а також стану дренажних систем і майданчиків з відходами.
- Рекультивація та благоустрій – після завершення будівництва відновлення порушених земель, висадження рослинності, створення захисних насаджень та облаштування території для запобігання розвитку геологічно небезпечних процесів.

Заходи щодо збереження біологічного різноманіття відповідно до Закону України «Про Червону книгу України» та міжнародних конвенцій

- недопущення знищення, пошкодження або погіршення стану місць зростання та оселищ видів флори і фауни, занесених до Червоної книги України та міжнародних охоронних списків;
- збереження природних біотопів, екологічних коридорів та шляхів міграції тварин;
- проведення будівельних робіт виключно в межах відведеної території з мінімізацією порушення природного рослинного покриття;

- заборону несанкціонованого видалення деревної та чагарникової рослинності, а також випалювання сухої рослинності;
- здійснення попереднього обстеження території у разі виявлення рідкісних або охоронюваних видів рослин і тварин та вжиття заходів щодо їх збереження;
- обмеження проведення робіт у періоди масового розмноження, гніздування та сезонних міграцій тварин за наявності відповідних природоохоронних підстав;
- запобігання забрудненню ґрунтів, поверхневих і підземних вод, що можуть негативно впливати на стан природних екосистем;
- організацію належного поведіння з відходами та недопущення їх накопичення на відкритих ділянках;
- проведення рекультивації та благоустрою порушених земель після завершення будівельних робіт;
- здійснення моніторингу стану біологічного різноманіття на території реалізації планованої діяльності та прилеглих територіях.

Заходи щодо мінімізації негативного впливу на рослинний і тваринний світ, репрезентативні й унікальні наявні ландшафтні комплекси з метою збереження цінних природоохоронних територій, біо- та ландшафтного різноманіття:

- для зменшення антропогенного впливу на рослинний та тваринний світ пропонується під час реалізації проектних рішень застосовувати натуральні матеріали, які під час експлуатації не виділяють шкідливих речовин у навколишнє середовище та не потребують специфічних технологій видалення;
- під час будівництва слід неухильно дотримуватись діючих санітарно-гігієнічних норм;
- під час експлуатації об'єкта необхідно забезпечити моніторинг негативного впливу проектних об'єктів на довкілля;
- підтримання чисельності та видової різноманітності флори та фауни області;
- оптимізація лісокористування;
- збереження місцезнаходжень червонокнижних видів;
- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;
- забезпечення недопустимості погіршення середовищ існування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин;
- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;
- охорона середовищ існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- забезпечення недоторканості ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу.

Заходи щодо мінімізації негативного впливу на об'єкти природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі та інші землі природоохоронного значення

На території природних заповідників забороняється будь-яка господарська та інша діяльність, що суперечить цільовому призначенню заповідника, порушує природний розвиток процесів та явищ або створює загрозу шкідливого впливу на його природні комплекси та об'єкти, а саме:

- будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язаних з діяльністю природних заповідників, розведення вогнищ, влаштування місць відпочинку населення, стоянка транспорту, а також проїзд і прохід сторонніх осіб, прогін свійських тварин, пересування механічних транспортних засобів, за винятком шляхів загального користування, лісосплав, проліт літаків та вертольотів нижче 2000 метрів над землею, подолання літаками звукового бар'єру над територією заповідника та інші види штучного шумового впливу, що перевищують установлені нормативи;

- геологорозвідувальні роботи, розробка корисних копалин, порушення ґрунтового покриву та гідрологічного і гідрохімічного режимів, руйнування геологічних відслонень, застосування хімічних засобів, усі види лісокористування, а також заготівля кормових трав, лікарських та інших рослин, квітів, насіння, очерету, випасання худоби, вилов і знищення диких тварин, порушення умов їх оселення, гніздування, інші види користування рослинним і тваринним світом, що призводять до порушення природних комплексів;

- мисливство, рибальство, лісокультурні роботи, рубка дуплистих дерев, всі види екскурсій, крім пішохідних, біотехнічні заходи, сінокосіння механізованими засобами, туризм, інтродукція нових видів тварин і рослин, проведення заходів з метою збільшення чисельності окремих видів тварин понад допустиму науково обґрунтовану ємність угідь, збирання колекційних та інших матеріалів, крім матеріалів, необхідних для виконання наукових досліджень.

На території національних природних парків з урахуванням природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, їх особливостей встановлюється диференційований режим щодо їх охорони, відтворення та використання згідно з функціональним зонуванням:

- заповідна зона – призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів, режим якої визначається відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників;

- зона регульованої рекреації – в її межах проводяться короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць; у цій зоні дозволяється влаштування та відповідне обладнання туристських маршрутів і екологічних стежок; тут забороняються рубки лісу головного користування, промислове рибальство, мисливство, інша діяльність, яка може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони;

- зона стаціонарної рекреації – призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку; тут

забороняється будь-яка господарська діяльність, що не пов'язана з цільовим призначенням цієї функціональної зони або може шкідливо вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони і зони регульованої рекреації;

- господарська зона – у її межах забороняються рубки головного користування і проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на парк завдань, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення парку, а також землі інших землевласників та землекористувачів, включені до складу парку, на яких господарська та інша діяльність здійснюється з додержанням вимог та обмежень, встановлених для зон антропогенних ландшафтів біосферних заповідників.

На території зони регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарської зони забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища та зниження рекреаційної цінності території національного природного парку.

Забороняється проведення рубок головного користування та всіх видів поступових та суцільних рубок, вирубування дуплястих дерев, а також добування піску та гравію в річках та інших водоймах у заповідній зоні національних природних парків.

Заходи з охорони видів, занесених до Червоної книги України:

- Проведення попереднього інвентаризаційного обстеження території з метою виявлення червонокнижних видів флори та фауни.

- У разі виявлення таких видів — коригування меж проєкту або перенесення об'єктів будівництва/робіт для уникнення їхнього знищення.

- Встановлення охоронних зон навколо місць зростання чи перебування рідкісних видів.

- Заборона знищення місць оселення, гнізд, нир, колоній, грибних мікростацій та рідкісних рослин.

- У разі неможливості уникнення впливу — пересадження рослин або перенесення тварин під наглядом фахівців.

Заходи зі збереження природних середовищ існування (біотопів):

- Збереження та недопущення знищення природної рослинності за межами безпосередньої зони будівництва.

- Рекультивація порушених земель із відновленням типових видів рослинного покриву.

- Обмеження використання важкої техніки у вологих, заболочених або чутливих біотопах.

- Заборона засмічення, скидати ґрунти, відходи, будматеріали в природні екосистеми.

- Захист водно-болотних угідь від підтоплення, пересихання чи механічного руйнування.

Відповідно до Закону України від 29.10.1996 № 436/96-ВР «Про 86 приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі» (далі – Бернська конвенція) Україна взяла зобов'язання вживати необхідних заходів для підтримання популяцій дикої флори та фауни на такому рівні або для приведення їх до такого рівня, який відповідає, зокрема, екологічним, науковим і культурним вимогам, та що враховують при цьому економічні та рекреаційні вимоги, а

також потреби підвидів, різновидів чи форм, що знаходяться під загрозою на місцевому рівні.

Рішеннями 36-го та 39-го засідання Постійного комітету Бернської конвенції у 2016 та 2019 роках були затверджені переліки об'єктів Смарагдової мережі для України, які складаються з 377 територій. Рекомендацією № 16 (1989) Бернської конвенції визначено, що договірні сторони повинні забезпечити належне управління територіями Смарагдової мережі.

Збереження цих територій є зобов'язанням України перед Радою Європи в рамках Бернської конвенції та Європейським Союзом в рамках Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода).

Додатком ХХХ до Угоди передбачено заходи щодо наближення національного законодавства в секторі «Охорона природи» у частині двох директив ЄС: Директива № 2009/147/ЄС про захист диких птахів (Пташина директива), Директива № 92/43/ЄС про збереження природного середовища існування дикої флори та фауни (Оселищна директива), у тому числі:

- запровадження зберігаючих захисних заходів для захисту мігруючих видів птахів;
- запровадження заходів, необхідних для збереження територій;
- встановлення системи моніторингу природоохоронного статусу оселищ та видів тощо.

Враховуючи зазначене, при плануванні або здійсненні діяльності в межах території Смарагдової мережі або за її межами, але яка може мати вплив на таку територію, потрібно враховувати необхідність забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі.

Заходи щодо дотримання екологічної та санітарної безпеки управління з відходами під час будівництва включають:

- зберігання та видалення відходів здійснювати відповідно до вимог екологічної безпеки та способами, що забезпечують максимальне використання відходів чи їх передачу іншим споживачам (за винятком захоронення);
- часткове сортування сміття;
- оснащення будівельного майданчика контейнерами для збору побутових і будівельних відходів;
- тимчасове складування будівельних та побутових відходів в спеціально відведених місцях;
- відходи, які будуть утворюватися, повинні бути передані спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів;
- забезпечення дотримання вимог місцевого плану управління відходами;
- організація роздільного збирання побутових відходів;
- влаштування контейнерних майданчиків відповідно до санітарних, будівельних та протипожежних норм;
- забезпечення контейнерних майданчиків твердим покриттям,

огорожею, навісом (за потреби) та під'їздами для спецтехніки;

- дотримання нормативних відстаней від житлових будинків, дитячих та рекреаційних зон;
- забезпечення регулярного вивезення побутових відходів відповідно до затверджених графіків;
- сприяння сортуванню та подальшому переробленню або видаленню відходів;
- мінімізація обсягів відходів, що підлягають захороненню;
- організація місць тимчасового збирання великогабаритних відходів, відпрацьованих батарейок, ламп, електронного обладнання, відходів від утримання зелених насаджень.

Гарантування безпеки діяльності для населення має бути забезпечено шляхом виконання вимог державних екологічних і санітарно-епідеміологічних нормативів.

Аналізуючи види і рівні впливів на навколишнє середовище об'єкту планової діяльності, можна зробити висновок, що комплекс заходів, спрямованих на запобігання, уникнення, зменшення, усунення визначеного негативного впливу, забезпечить дотримання чинних екологічних і санітарно-гігієнічних умов провадження планованої діяльності.

Розділ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТОЩО)

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації були вивчені наступні альтернативи та їх можливий вплив на навколишнє середовище:

1. «Варіант реалізації Детального плану в межах розміщення земельної ділянки в с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування»;
2. «Варіант нульової альтернативи»;
3. «Територіальна альтернатива»;

Варіант реалізації Детального плану в межах розміщення земельної ділянки в с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування

В існуючій ситуації с. Поляниця має сформовану мережу об'єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування. Проектні пропозиції по території проектування поєднуються з існуючою ситуацією яка

історично склалась з туристичним розвитком населеного пункту, а саме мають хороший зв'язок з гірськолижним курортом Буковель.

Буковель – популярний всесезонний курорт у серці Карпат, один з найбільших гірськолижних курортів східної Європи. Історія курорту починається з 2000х років. Курорт активно розвивається – постійно ведуться роботи з розширення інфраструктури та прокладення нових лижних трас, більша частина будівель була збудована в останні кілька років.

Проектний варіант передбачає визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування в межах земельної ділянки рекреаційного призначення, розташованої в урочищі Вишні села Поляниця. Реалізація проекту здійснюватиметься в межах існуючої туристично-рекреаційної забудови із використанням наявної інженерної інфраструктури та відповідно до вимог природоохоронного, містобудівного і санітарного законодавства.

В результаті аналізу туристичної інфраструктури по території територіальної громади, можемо зробити висновок, що територія проектування грамотно поєднується з існуючими зонами туристичної інфраструктури які взаємно пов'язані між собою, та створюють єдину систему гармонійного функціонування.

При реалізації проектних рішень на території розроблення детального плану у довгостроковій перспективі забезпечиться сталий розвиток усіх складових соціально-економічної системи.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування об'єкту планованої діяльності, надано прогноз впливу на навколишнє середовище, виходячи із особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Запропонований варіант забезпечує:

- раціональне використання земель рекреаційного призначення;
- розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури;
- покращення рівня обслуговування відвідувачів курорту;
- створення додаткових робочих місць;
- залучення інвестицій у розвиток території;
- благоустрій та озеленення території;
- мінімізацію впливу на довкілля завдяки застосуванню сучасних природоохоронних та інженерних рішень.

За умови виконання передбачених проектом природоохоронних заходів суттєвий негативний вплив на атмосферне повітря, водні ресурси, ґрунти, рослинний і тваринний світ, природно-заповідний фонд та здоров'я населення не прогнозується.

«Варіант нульової альтернативи»

Даний варіант передбачає відмову від затвердження детального плану території та, відповідно, від реалізації запланованого будівництва закладу

громадського харчування.

У разі реалізації цього варіанту територія залишиться у своєму існуючому стані, а додатковий антропогенний вплив на компоненти довкілля не виникатиме.

Водночас відмова від реалізації документа державного планування матиме низку негативних соціально-економічних наслідків, а саме:

- не буде забезпечено розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури;
- не буде визначено містобудівних умов та обмежень для розвитку території;
- не буде створено додаткових робочих місць;
- зменшаться потенційні інвестиції у розвиток території;
- не буде реалізовано заходів з благоустрою та покращення функціонального використання земельної ділянки.

При цьому стан компонентів довкілля суттєво не зміниться, оскільки територія залишатиметься у сучасному стані.

«Територіальна альтернатива»

Територіальна альтернатива не розглядається.

Ділянка проектування знаходиться поза межами території зелених насаджень загального користування, об'єктів природно-заповідного фонду та їх охоронних зон, а також не входить до складу державного лісового фонду.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки виконано аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови території планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища; оцінка можливих змін у природних та антропогенних екосистемах внаслідок реалізації ДПТ;
- аналіз комплексу компенсаційних заходів для зниження виявлених негативних наслідків впливу на довкілля під час реалізації ДПТ та функціонування об'єктів планованої діяльності.

Під час проведення процедури стратегічної екологічної оцінки передбачені заходи для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення щодо охорони атмосферного повітря, охорони поверхневих та підземних вод, ґрунтів, заходи щодо пожежної безпеки, відновлюванні та охоронні заходи.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено

доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування об'єкта проєктування, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

З урахуванням наведеного, обрана земельна ділянка є оптимальною та обґрунтованою для будівництва закладу громадського харчування і відповідає вимогам сталого розвитку території.

На основі аналізу та порівняння наявних перспектив розвитку даної території були прийняті варіанти, що в більшій мірі відповідають встановленим цілям екологічної політики на місцевому рівні, та в більшій мірі сприяють досягненню сприятливого в санітарно-екологічному та економічному відношенні середовища, його благоустрою – «Варіант реалізації Детального плану в межах розміщення земельної ділянки в с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування».

Розділ 9. ЗАХОДИ ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Згідно з проведеною вище оцінкою впливів на довкілля визначено, що під час провадження планованої діяльності очікується допустимий незначний тимчасовий вплив на довкілля під час будівництва та реалізації діяльності.

Значний вплив на довкілля під час провадження планованої діяльності не передбачається.

Враховуючи вище визначені результати оцінки впливів передбачається програма моніторингу та контролю щодо впливів на довкілля під час провадження планованої діяльності для моніторингу та контролю допустимих впливів, а саме: проведення моніторингу атмосферного повітря, контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму під час будівництва на договірній основі акредитованою в системі ISO лабораторією.

Екологічний та соціальний моніторинг для об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності, а саме: проведення моніторингу атмосферного повітря,

контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму на договірній основі акредитованою лабораторією, проведення контролю за вивезенням відходів.

З метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, необхідне забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення згідно Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля. Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля.

Згідно з проведеною вище стратегічною екологічною оцінкою визначено, що під час провадження планованої діяльності, очікується незначний вплив на довкілля та здоров'я населення. Та задля оцінки одержаних проєктних рішень і дотримання природоохоронного законодавства моніторинг є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності.

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво – експлуатація – виведення із експлуатації (наслідок виконання документа державного планування).

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

- 1) Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
- 2) Встановлення ключових параметрів моніторингу;
- 3) Візуальний огляд;
- 4) Регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;
- 5) Регулярні опитування та зустрічі з громадськістю, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності;

6) Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище;

7) Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам, передбаченим в сфері охорони довкілля для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення:

- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів (впровадження нових мало- та безвідходних технологій на промислових підприємствах, модернізація існуючих об'єктів тепло-енергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії, тощо);

- зменшення/збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;

- зменшення/збільшення площі озеленення території громади;

- зменшення/збільшення площі газонів;

- зменшення/збільшення територій та об'єктів ПЗФ, на яких реалізовано заходи зі збереження об'єктів природно-заповідного фонду;

- кількість заходів з екологічної освіти та інформування населення;

- дотримання режимів господарської діяльності та благоустрій в межах прибережних захисних смуг водних об'єктів.

З метою запобігання, своєчасного виявлення та мінімізації можливого негативного впливу планованої діяльності на компоненти навколишнього природного середовища передбачається здійснення комплексу моніторингових заходів.

Атмосферне повітря

На етапі будівництва необхідно здійснювати контроль за:

- дотриманням технологічної дисципліни при виконанні земляних та будівельно-монтажних робіт;

- рівнем запиленості території;

- технічним станом будівельної техніки та автотранспорту;

- недопущенням спалювання відходів та рослинних залишків;

- своєчасним зволоженням тимчасових проїздів у суху погоду.

Поверхневі та підземні води

- контроль стану систем поверхневого стоку;

- контроль герметичності мереж водопостачання та каналізації;

- контроль якості очищення господарсько-побутових стічних вод;

- недопущення потрапляння паливно-мастильних матеріалів у ґрунт та водні об'єкти;

- недопущення засмічення водовідвідних каналів;

- дотримання режиму водоохоронних зон та прибережних захисних смуг.

Ґрунти та геологічне середовище

- контроль меж виконання земляних робіт;

- збереження родючого шару ґрунту під час будівництва;

- недопущення забруднення ґрунтів паливно-мастильними матеріалами, будівельними відходами та стічними водами;
- контроль місць тимчасового зберігання будівельних матеріалів і відходів;
- рекультивація тимчасово порушених земель після завершення будівельних робіт;
- контроль благоустрою та озеленення території.

Рослинний і тваринний світ

- мінімізація пошкодження існуючої трав'янистої рослинності за межами забудови;
- недопущення засмічення території будівельними та побутовими відходами;
- контроль стану зелених насаджень після благоустрою території;
- контроль відсутності негативного впливу на місцеві біоценози;
- обмеження шумового впливу під час виконання будівельних робіт.

Репрезентативні й унікальні наявні ландшафтні комплекси, об'єкти природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі

- контроль дотримання встановлених меж будівельних робіт та недопущення виходу техніки за межі відведеної території;
- періодичне обстеження прилеглих природних комплексів з метою виявлення ознак деградації природних оселищ, порушення рослинного покриву або змін ландшафтної структури;
- спостереження за станом біотопів та природних середовищ існування видів флори і фауни, що охороняються на національному та міжнародному рівнях;
- контроль за відсутністю засмічення територій, несанкціонованого складування відходів та інших факторів антропогенного впливу;
- фіксацію випадків загибелі або травмування представників тваринного світу та вжиття заходів щодо мінімізації таких ризиків;
- контроль дотримання природоохоронних обмежень та режимів використання територій, встановлених для об'єктів природно-заповідного фонду та територій Смарагдової мережі.

Акустичний вплив

- контроль рівнів шуму під час роботи будівельної техніки;
- своєчасне технічне обслуговування обладнання з метою зниження шумового навантаження.

Управління відходами

- ведення обліку утворення відходів;
- організація роздільного збору відходів;
- своєчасне вивезення твердих побутових та будівельних відходів;
- передача небезпечних відходів (за наявності) спеціалізованим ліцензованим підприємствам;
- контроль стану майданчика для сміттєзбірника.

Соціальне середовище та здоров'я населення

- дотримання санітарних, протипожежних та містобудівних вимог;
- контроль безпечної організації руху транспорту;
- контроль умов праці обслуговуючого персоналу;

- контроль виконання заходів із благоустрою та озеленення території.

Строки виконання заходів: постійно протягом будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності відповідно до вимог чинного природоохоронного, санітарного та містобудівного законодавства України.

Громадський контроль у галузі охорони атмосферного повітря здійснюється громадськими інспекторами охорони навколишнього природного середовища відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Виробничий контроль за охороною довкілля здійснюється підприємствами, установами, організаціями та громадянами – суб'єктами підприємницької діяльності в процесі їх господарської та іншої діяльності, якщо вона справляє шкідливий вплив на стан атмосферного повітря.

Внутрішній моніторинг

Загальне управління організацією робіт з виконання природоохоронних заходів у відповідності до вимог законодавчих і нормативних документів покладається на замовника ДДП (Поляницьку сільську раду) або уповноважену ним посадову особу.

Повсякденний контроль за станом будівельного обладнання і технічних заходів запобігання забрудненню навколишнього середовища здійснюватиметься силами уповноважених Поляницькою сільською радою осіб, що відповідальні за проєктні заходи, виконання яких може призвести до забруднення навколишнього середовища.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа пріоритетних показників за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів (таблиця 11).

Таблиця 11.

Екологічні індикатори для моніторингу виконання ДПТ

№	Індикатор
1	Рівень запиленості території під час виконання будівельних робіт; концентрації забруднюючих речовин від будівельної техніки та автомобільного транспорту (NO ₂ , CO, SO ₂ , тверді частинки); відсутність неорганізованих викидів під час експлуатації закладу громадського харчування; технічний стан вентиляційного та інженерного обладнання.
2	Технічний стан систем водопостачання та водовідведення; герметичність інженерних мереж; ефективність роботи систем поверхневого водовідведення; якість господарсько-побутових стічних вод; відсутність забруднення поверхневих і підземних вод; дотримання вимог водоохоронного законодавства.
3	Стан ґрунтового покриву; наявність забруднення ґрунтів паливно-мастильними матеріалами; прояви ерозійних процесів на схилах; своєчасна рекультивация тимчасово порушених земель; відновлення благоустрою після завершення будівельних робіт.
4	Стан зелених насаджень та благоустрою території; збереження існуючої рослинності; ефективність озеленення; відсутність засмічення території; відсутність негативного впливу на місцеву флору та фауну.
5	Рівень шуму під час виконання будівельних робіт; шумове навантаження від автомобільного транспорту та технологічного обладнання під час експлуатації; дотримання нормативних рівнів шуму.
6	Обсяги утворення будівельних та побутових відходів; організація місць

	тимчасового накопичення відходів; своєчасне вивезення відходів; передача відходів спеціалізованим підприємствам; дотримання вимог законодавства у сфері управління відходами.
7	Рівень благоустрою та озеленення території; технічний стан інженерної інфраструктури; дотримання санітарно-гігієнічних та екологічних вимог під час експлуатації закладу громадського харчування; відсутність обґрунтованих скарг населення щодо екологічного стану території та умов перебування відвідувачів.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше. Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Зовнішній моніторинг

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу силами органів державного нагляду, місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань. Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін. Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно у відповідності до вимог безпеки, що встановлені на промисловому чи комунальному об'єкті.

Поляницька сільська рада зобов'язується публікувати на своєму сайті копії результатів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 10 робочих днів після отримання їх оригіналів.

Для формування репрезентативного масиву даних, який дозволить виявити закономірності можливого впливу планованої діяльності або підтвердити його відсутність, пропонується здійснювати моніторинг компонентів навколишнього природного середовища як у межах території об'єкта, так і на прилеглих територіях. Це забезпечить можливість проведення порівняльного аналізу отриманих результатів, оцінки динаміки змін та своєчасного виявлення тенденцій щодо стану компонентів довкілля під впливом реалізації документа державного планування.

Для виявлення негативних наслідків, які не були передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку, здійснюються:

- регулярні візуальні обстеження території;
- аналіз звернень громадян та громадських організацій;
- аналіз інформації від органів місцевого самоврядування та контролюючих органів;
- фотофіксація стану території;
- позапланові перевірки у разі виникнення аварійних ситуацій або надходження скарг;
- аналіз результатів моніторингу для виявлення тенденцій зміни стану довкілля.

Очікувані результати моніторингу:

- Дотримання нормативної якості атмосферного повітря;
- Недопущення погіршення якості поверхневих та підземних вод;
- Належна робота очисних споруд;
- Збереження екологічного стану ґрунтів;
- Збереження та розвиток зелених насаджень;
- Дотримання вимог законодавства у сфері управління відходами;
- Дотримання допустимих рівнів шуму;
- Відсутність тенденції до погіршення умов проживання.

У разі виявлення непередбачених негативних наслідків реалізації документа державного планування замовник забезпечує розроблення та впровадження додаткових організаційних, технічних та природоохоронних заходів, спрямованих на усунення або мінімізацію такого впливу.

Таблиця 12.

Моніторинг на етапі реалізації рішень ДДП

Об'єкт моніторингу	Параметр, що підлягає моніторингу	Періодичність	Хто проводить моніторинг	Індикатори результативності
Повітря	Вміст забруднюючих речовин у вихлопних газах автотранспортних засобів	1 раз на рік	Призначена Поляницькою сільською радою відповідальна за охорону довкілля особа	Відповідність: статті 9, 10, 17 ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» № 2707-ХІІ; ЗУ 3353-12 від 28.04.2017 р.; ДСТУ 4276:2004; ДСТУ 4277:2004
	Концентрації забруднюючих речовин: - на території ТГ; - на території нової забудови.	1 раз на рік	Представники Держпродспоживслужби	Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин
Водне середовище	Фізико-хімічні параметри, гідробіологічні показники та гідрологічні параметри, санітарно-гігієнічні та токсикологічні показники, стан прибережно-захисної смуги технічний стан підпірної стінки, стан берегової лінії	2 рази на рік	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію. Державна екологічна інспекція, органи місцевого самоврядування та місцевих громадських	Постанова Кабінету Міністрів України №758 від 19.09.2018 р. «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод», Наказ Міністерства

			організацій	екології та природних ресурсів №45 від 14.01.2019 р. Про затвердження Методики розроблення екологічних нормативів якості поверхневих вод», Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин
Відходи	Місця тимчасового зберігання відходів	Відповідно до плану перевірок та позапланово	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію. Представники Держпродспоживслужби, Державної екологічної інспекції, органів місцевого самоврядування та місцевих громадських організацій	Відповідно до визначених законодавством умов зберігання відходів
Стан фауни, флори, біорізноманіття	Живі організми, популяції тварин, рослинний покрив, репрезентативні й унікальні наявні ландшафтні комплекси, види рослинного і тваринного світу, занесені до Червоної книги України, об'єкти природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі.	1 раз на рік	Призначені Полянницькою сільською радою науковці у галузі екології та охорони довкілля	Спостереження за живими компонентами екосистем, оцінки їх різноманіття, стану та реакції на антропогенні впливи, та прогнозування напрямків і масштабів змін
Соціальне середовище	Населення	Не менше 2 разів на рік і за потреби	Уповноважена особа щодо консультацій з громадськістю Полянницької сільської ради	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	Громадські організації	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю, соціальний працівник, інша уповноважена особа Полянницької сільської ради	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	ЗМІ	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю Полянницької	Нейтральні або позитивні публікації у ЗМІ

			сільської ради	
	Інші зацікавлені сторони	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю, соціальний працівник, інша уповноважена особа Полянської сільської ради	Співпраця із зацікавленими сторонами

Таблиця 13.

Моніторинг після реалізації рішень ДДП

Об'єкт моніторингу	Параметр, що підлягає моніторингу	Періодичність	Хто проводить моніторинг	Індикатори результативності
Повітря	Вміст забруднюючих речовин у вихлопних газах автотранспортних засобів	1 раз на рік	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію	Відповідність: статті 9, 10, 17 ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» № 2707-ХІІ; ЗУ 3353-12 від 28.04.2017 р.; ДСТУ 4276:2004; ДСТУ 4277:2004
	Концентрації забруднюючих речовин - на території ТГ; - на території нової житлової забудови	1 раз на рік	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію	Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин
Водне середовище	Фізико-хімічні параметри, гідробіологічні показники та гідрологічні параметри, санітарно-гігієнічні та токсикологічні показники, стан прибережно-захисної смуги технічний стан підпірної стінки, стан берегової лінії	2 рази на рік	Акредитована лабораторія відповідно до атестату про акредитацію. Державна екологічна інспекція, органи місцевого самоврядування та місцевих громадських організацій	Постанова Кабінету Міністрів України №758 від 19.09.2018 р. «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод», Наказ Міністерства екології та природних ресурсів №45 від 14.01.2019 р. Про затвердження Методики розроблення екологічних нормативів якості поверхневих вод», Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин
Відходи	Місця тимчасового зберігання відходів	Відповідно до плану перевірок	Акредитована лабораторія відповідно до	Умови зберігання відходів мають відповідати

		державних органів влади та позапланово	атестату про акредитацію. Представники Держпродспоживслужби, Державної екологічної інспекції, органів місцевого самоврядування та місцевих громадських організацій	вимогам ЗУ «Про управління відходами». Відповідність встановленим ГДК хімічних і біологічних речовин.
Стан фауни, флори, біорізноманіття	Живі організми, популяції тварин, рослинний покрив, репрезентативні й унікальні наявні ландшафтні комплекси, види рослинного і тваринного світу, занесені до Червоної книги України, об'єкти природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі.	1 раз на рік	Призначені Полянницькою сільською радою науковці у галузі екології та охорони довкілля	Спостереження за живими компонентами екосистем, оцінки їх різноманіття, стану та реакції на антропогенні впливи, та прогнозування напрямків і масштабів змін
Соціальне середовище	Населення	Не менше 2 разів на рік і за потреби	Уповноважена особа щодо консультацій з громадськістю Полянницької сільської ради	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	Громадські організації	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю, соціальний працівник, інша уповноважена особа Полянницької сільської ради	Позитивний настрій зацікавлених сторін на продовження співпраці
	ЗМІ	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю Полянницької сільської ради	Нейтральні або позитивні публікації у ЗМІ
	Інші зацікавлені сторони	Щоразу за потреби	Фахівець зі зв'язків із громадськістю, соціальний працівник, інша уповноважена особа Полянницької сільської ради	Співпраця із зацікавленими сторонами
Здоров'я населення	Кількість вперше виявлених випадків туберкульозу, смерті від туберкульозу. Кількість вперше виявлених випадків раку, в т.ч. в IV ст., смерті від раку.	Щороку	Лікарська амбулаторія ЗПСМ с. Яблуниця	Стабілізація на рівні СОП або нижче СОП

Окремі статистичні показники в звітних формах, затверджених відповідними наказами Міністерства охорони здоров'я України, які відображають взаємозв'язок стану здоров'я населення зі станом навколишнього природного середовища, відсутні. Тому визначити об'єктивні індикатори та здійснити їх моніторинг для оцінки ризиків для здоров'я населення на даний час немає можливості.

Розділ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Транскордонні наслідки від реалізації проекту ДПТ не передбачаються.

Розділ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Даний документ – Резюме нетехнічного характеру – містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Цей документ буде оприлюднений замовником (Поляницькою сільською радою) для ознайомлення та надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту.

Опис запропонованої території розміщення об'єкту планованої діяльності

Звіт про стратегічну екологічну оцінку (СЕО) підготовлено для проекту детального плану території в межах розміщення земельної ділянки в с. Поляниця, урочище Вишні, площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, з метою визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування.

Метою проведення стратегічної екологічної оцінки є визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування, який функціонально інтегрується у сформовану рекреаційну структуру гірськолижного комплексу.

Детальним планом території не передбачається реалізація видів діяльності визначених частинами другою і третьою ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Затверджений проект буде основним документом, що визначає подальший розвиток території детального планування. У складі пояснювальної записки до проекту детального плану розроблено розділ «Охорона навколишнього природного середовища», який відповідає вимогам частини 2 ст. 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Планована територія

Територія проектування розташована у південній частині села Поляниця. Відповідно до містобудівної документації, на земельній ділянці площею 0,0801 га, кадастровий номер 2611092001:22:002:5156, що перебуває у приватній власності ТОВ «Буковель», передбачається визначення містобудівних умов та обмежень для будівництва закладу громадського харчування.

Територія проектування являє собою вільну від капітальної забудови земельну ділянку, розташовану в межах рекреаційної території гірськолижного комплексу.

Функціональне призначення території згідно з Генеральним планом с. Поляниця визначене як «території лижних трас», що відповідає функціональному призначенню 40100.0 «рекреаційно-туристичні території».

Існуюче функціональне використання нанесено по території проектування згідно відомостей ДЗК станом на 2026 рік (на момент прийняття рішення на розроблення ДПТ), та відповідно до Класифікатору видів функціонального використання територій та їх співвідношення з видами цільового призначення земельних ділянок визначено відповідно до Додатку 60 до Порядку (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1557) як: - 40100.0 «рекреаційно-туристичні території».

З південної частини від території проектування проходить існуюча лижна траса (траса 1С), яка є елементом інфраструктури гірськолижного комплексу та забезпечує рух відпочивальників у межах рекреаційної території. Вздовж траси проходять існуючі інженерні мережі відображені на топографічній основі.

Особливістю території проектування є її розташування безпосередньо в зоні функціонування гірськолижного комплексу та мережі лижних трас. Доступ до території здійснюється переважно за допомогою канатної дороги, а також спеціалізованим транспортом, що використовується для обслуговування гірськолижної інфраструктури та трас.

З північно-західної сторони, на відстані орієнтовно 59 м, розташована земельна ділянка з кадастровим номером 2611092000:22:002:4711, цільове призначення – 09.01 «Для ведення лісового господарства і пов'язаних з ним послуг», категорія земель – землі лісгосподарського призначення. Між зазначеною ділянкою та територією проектування проходить існуюча лижна траса 1С (земельна ділянка з цільовим призначенням 07.01 «Для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення»), яка одночасно виконує функцію протипожежного розриву (бар'єра) між територією проектування та лісовими насадженнями.

Територія характеризується складним гірським рельєфом із вираженим ухилом. Абсолютні відмітки поверхні в межах ділянки змінюються орієнтовно від 1066,5 м у південній частині до 1061,4 м у північній частині, що свідчить про наявність перепаду висот близько 5 м. Горизонталі розташовані досить щільно, що вказує на значні ухили поверхні та необхідність врахування особливостей рельєфу під час проектування.

Відведення поверхневих вод здійснюється природним шляхом відповідно до існуючого рельєфу місцевості.

У межах ділянки передбачається вертикальне планування території з організацією нормативних ухилів для відведення поверхневих вод від будівлі.

З метою забезпечення стійкості ґрунтів і запобігання зсувним та просадковим явищам передбачаються заходи з укріплення схилів, зокрема озеленення, улаштування підпірних елементів та конструкцій у межах ділянки.

Проектними рішеннями не передбачається прокладання нових інженерних мереж, за винятком передбаченого перенесення існуючої каналізаційної мережі та влаштування підвідних інженерних мереж до проєктованого закладу громадського харчування. Інженерне забезпечення проєктного об'єкта передбачається здійснювати від існуючих інженерних мереж, розташованих у межах та поблизу території проєктування, з прокладанням водопроводу, каналізаційної мережі та кабельної лінії електропостачання від існуючих мереж, а також із виконанням їх модернізації або перенесення для забезпечення надійного підключення проєктованого об'єкта.

Водопостачання об'єкта передбачається здійснювати з урахуванням його функціонального призначення. Питна вода, яка використовується для приготування харчових продуктів, миття кухонного інвентарю, передбачається привозною та повинна відповідати вимогам чинних державних санітарних норм і правил щодо якості питної води.

Технічне водопостачання передбачається забезпечувати від існуючих мереж технічного водопроводу гірськолижного комплексу та використовувати виключно для технічних потреб об'єкта, зокрема для прибирання приміщень, санітарно-технічних потреб, господарського обслуговування та інших процесів, що не потребують використання питної води.

Проектними рішеннями також передбачається встановлення пожежного гідранта на існуючій мережі технічного водопроводу для забезпечення потреб зовнішнього пожежогасіння.

Відповідно до містобудівної документації, система водовідведення буде забезпечена шляхом модернізації, та перенесення частини існуючих каналізаційних мереж які знаходяться зі східної сторони території проєктування.

Електропостачання - передбачається від існуючої електророзподільної мережі яка проходить по території проєктування. Проектними рішеннями передбачається демонтаж частини існуючої кабельної лінії.

Просторово-планувальна композиція території сформована з урахуванням особливостей гірського рельєфу, природних умов та розташування існуючих гірськолижних трас. Композиційним акцентом території є проєктний заклад громадського харчування з терасою, розміщення якого забезпечує функціональний та візуальний взаємозв'язок із гірськолижною інфраструктурою.

Проектні рішення не змінюють функціональне призначення земельної ділянки у структурі гірськолижного комплексу. Передбачене нове будівництво спрямоване на підвищення функціональної ефективності та комфортності використання території без зміни її планувальної структури, основних напрямків руху відвідувачів та сформованих рекреаційних зв'язків.

Оцінка впливу проєкту містобудівної документації була здійснена на компоненти як природного, так і соціального навколишнього середовища, а саме були розраховані, оцінені та враховані у звіті про стратегічну екологічну

оцінку ймовірні наслідки для ґрунту, клімату, повітря, водного середовища, ландшафту, природних територій, фауни, флори, біорізноманіття, матеріальних об'єктів, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я.

Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Поточний стан довкілля характеризується як помірно сприятливий. Змін поточного стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено не прогнозується.

Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Розміщення об'єктів, передбачених детальним планом, не нанесе значної шкоди навколишньому природному середовищу, не призведе до перевищення гранично допустимих рівнів забруднення повітря, води та ґрунтів, не порушить санітарно-захисних зон і не створить істотного ризику для здоров'я населення за умови дотримання передбачених проектом природоохоронних, санітарно-гігієнічних та організаційних заходів.

Розміщення об'єкту, передбаченого детальним планом, не погіршать радіаційного та акустичного стану.

Екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

Видів діяльності та об'єктів, що можуть мати значний вплив на довкілля на території детального планування немає. Запроектований об'єкт не несе шкоди для здоров'я населення.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно з вимогами ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про систему громадського здоров'я».

Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових.

За результатами стратегічної екологічної оцінки встановлено, що реалізація документа державного планування за умови дотримання вимог природоохоронного, санітарного та містобудівного законодавства, а також виконання передбачених природоохоронних заходів не спричинить значних негативних, вторинних, кумулятивних чи синергічних наслідків для довкілля та здоров'я населення. Прогнозований вплив матиме локальний характер, буде допустимим і контрольованим.

Реалізація документа державного планування не передбачає діяльності,

яка може спричинити значний транскордонний вплив або істотне погіршення стану компонентів довкілля.

Значний вплив на довкілля під час провадження планованої діяльності не передбачається.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування. Забудова, передбачена проєктом, не потребує особливої охорони та не несе шкоди навколишньому середовищу за умови дотримання діючих санітарних і протипожежних норм. Будівництво необхідно проводити у відповідності до чинних норм та відомчих документів. Рекомендується під час будівництва нових об'єктів застосовувати енергоефективні методи просторового планування та будівництва. Здійснення соціально-економічних та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, раціонального використання, належного утримання та охорони, забезпечення належного санітарного стану та благоустрою об'єктів, проваджуються відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни, які володіють об'єктивною інформацією про виникнення або загрозу виникнення небезпеки для навколишнього природного середовища, повинні негайно інформувати Державні органи України, до повноважень, яких належить проведення заходів державного напрямку (контролю) в галузі екологічної безпеки.

Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

Ймовірні транскордонні наслідки для довкілля при реалізації документу державного планування – відсутні.

Висновок. Втілення рішень проєкту детального плану території сприятиме підвищенню якості життя населення Полянницької територіальної громади за рахунок розвитку туристично-рекреаційної інфраструктури, розширення сфери громадського харчування та обслуговування відвідувачів гірськолижного комплексу, створення нових робочих місць, залучення інвестицій, збільшення надходжень до місцевого бюджету, благоустрою та озеленення території, а також підвищення інвестиційної привабливості громади. За умови дотримання вимог природоохоронного, водного, земельного, санітарного та містобудівного законодавства, виконання передбачених проєктом природоохоронних заходів і здійснення екологічного моніторингу реалізація проєктних рішень не матиме значного негативного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення і відповідатиме принципам сталого розвитку території. Запроєктований об'єкт не несе загрози для довкілля та здоров'я населення за умови дотримання вимог чинних нормативних документів, які регламентують будівництво та експлуатацію запроєктованого об'єкту (ДБН, СанПіН тощо).